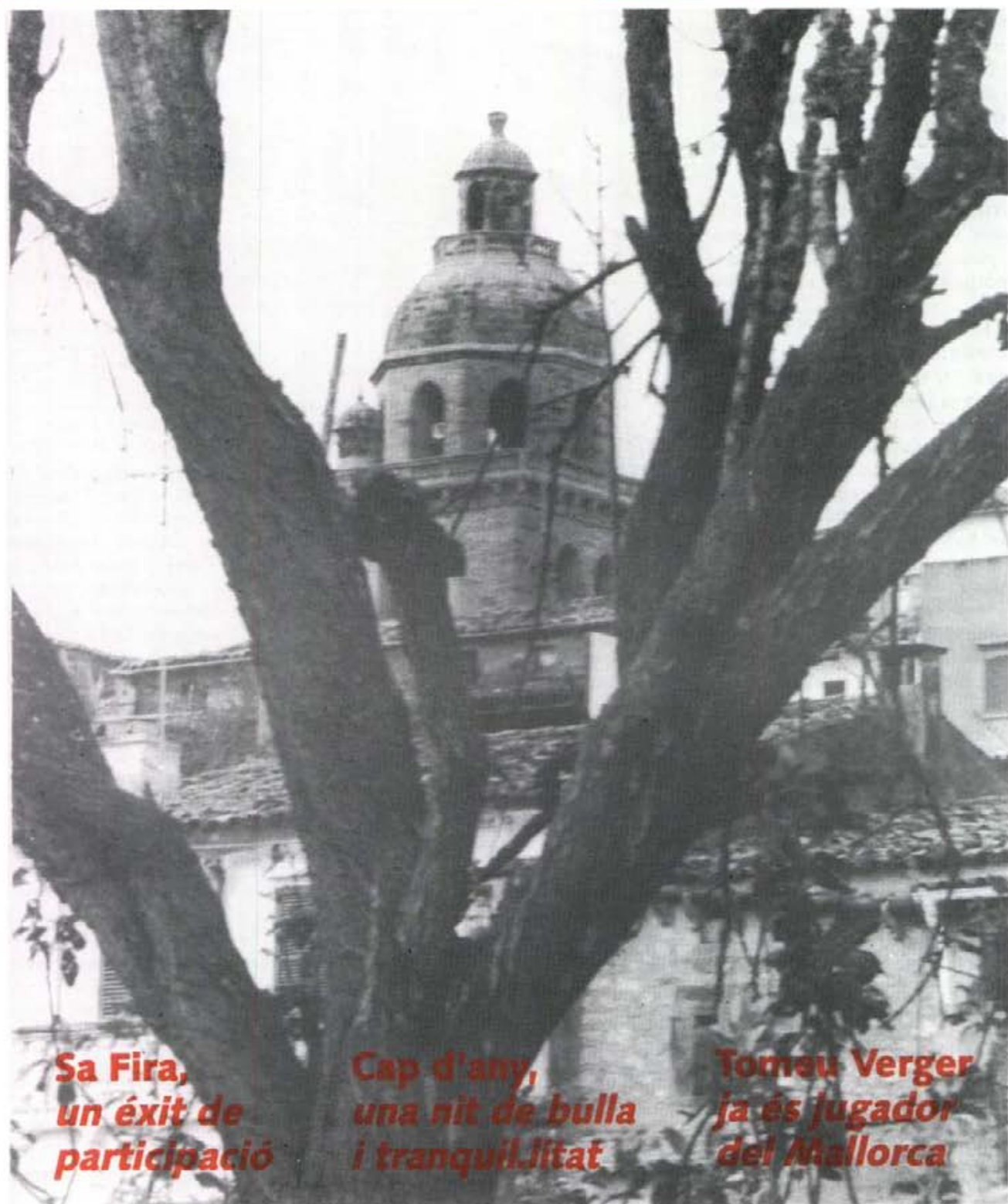

BONA PAU

PREMSA
CORONA

Nº. 479 - Any XLI - MONTUÏRI - GENER 1993

**Sa Fira,
un èxit de
participació**

**Cap d'any,
una nit de bulla
i tranquil·litat**

**Tomeu Verger
ja és jugador
del Mallorca**

Montuïri a principis del segle XIX: Una estadística de 1821

La documentació del nostre arxiu municipal està dividida en sèries documentals (contribucions, actes municipals, urbanisme i obres, etc.). Algunes són evidentment més antigues que altres però totes elles responen a una funció o funcions específiques de l'ajuntament i és, mitjançant el seu estudi i comprovant la seva evolució, com percebem la política social, econòmica, etc. dels governants de cada època.

Una d'aquestes sèries és la que s'anomena Estadística. En ella s'inclouen els censos de població, els cadastres i altra documentació més peculiar sobre la qual avui treballarem, però, abans anem a entroncar la documentació amb el moment històric.

A finals del segle XVIII, les "Sociedades Económicas de Amigos del País", associacions de les quals ja parlarem a altres escrits i que tenien com a missió principal de la seva existència l'aplicació de les doctrines de la "Il·lustració" a nivell local, comarcal o regional, per tal de conèixer la realitat de l'Estat Espanyol, iniciaren un procés d'elaboració d'estadístiques, les quals eren contestades per les autoritats locals. Aquesta febre estadística durà fins ja ben entrat el segle XIX, essent promocionada principalment pels governs lliberals.

El valor d'aquests documents és prou evident, ja que les respostes donades pels secretaris dels ajuntaments respecte a temes com són l'ensenyament, la política, les obres públiques, etc. ens serveixen per realitzar una mena de fotografia que ens mostrarà com era el nostre municipi a principis del segle XIX.

Els documents estudiats són plecs que comprenen des del gener de l'any 1821, fins al mes de març de 1823 en que es restableix el govern absolutista de Ferran VII. Aquests plecs recullen cadascun la informació de tres mesos i, encara que són prou exhaustius, tan sols exposarem els trets que considerem més importants o curiosos, deixant de banda altres informacions que sense voler restar-los importància no ens interessin ara.

A principis del segle passat els carrers no eren així ni estaven tan ben cuidats. Vista de la fi del carrer de Sa Trona devora Es Pou d'Es Dau. (Dibuix de Mateu Rigo)

De conclusions se'n poden extreure moltes, però l'autor d'aquest escrit prefereix que siguin els propis lectors els qui observin i treguin les seves pròpies deduccions. Començarem per l'any 1821.

Pueblo de Montuïri
Pliego trimestral del mes de Enero, Febrero y Marzo del año 1821

Sección de Gobierno Político

En los tres meses no ha habido elección de Diputados en Cortes ni Diputaciones provinciales.

Habido nombramiento en propiedad del M.Y.S. Gefe político por S.M. según circular de 11 de Febrero último que recayó en D. Guillermo de Montis.

Tranquilidad y seguridad pública

No habido novedad alguna en este Artículo y sigue el buen orden y seguridad de los vecinos y de sus propiedades, siguiendo el sistema del día.

Obras públicas de comodidad y adorno

No habido elección de Ayuntamiento en estos tres meses, sigue en el día primero de enero se ha justado el nuevo Ayuntamiento elegido el día 31 de diciembre último, cuya elección re-

cayó en las personas D. Gabriel Roca, Alcalde Constitucional, D. Pedro Francisco Martorell, D. Bernardo Grau, D. Juan Bautista Mas, regidores constitucionales y para procurador síndico a D. Jaime Andreu.

Habido recomposición de un trozo de la carretera de Manacor. Como ciento a ciento cincuenta pasos, tapando dos atascaderos y haciendo una alcantarilla para el corriente del agua.

En el día se está empedrando una parte de la calle Mayor, como unos trescientos pasos.

Teatros y diversiones públicas

Habido un bayle público el día de San Antonio Abad en obsequio del santo.

Cumplimiento de reales órdenes

La milicia nacional local se compone de treynta y dos individuos, incluso los oficiales, sargentos y cabos.

Educación de la niñez

Hay una escuela de Primeras Letras de Niños y no hay otra alguna. Su estado es de decadencia por falta de la concurrencia de los Alumnos. (Continuará)

Guillem Mas Miralles

Editorial

No volem la macropresó a Mallorca

El pla directori de construcció de centres penitenciaris del *Ministerio de Justicia* de l'Estat preveu la construcció d'una macropresó a Mallorca. La ubicació d'aquesta presó encara és una incògnita, malgrat que ja s'hagin apuntat algunes possibilitats a la zona del raiguer i a Palma.

La macropresó és una ciutat presó, ja que és el conjunt de 14 minipresons de 68 presos —enrevoltats de parets de 4 metres d'altitud— a més de tot un conjunt de serveis —minihospital, edifici cultural, edificis de serveis, piscina coberta, poliesportiu cobert, etc.— que precisa d'unes 40 hectàrees de terreny pla i sense cotes a prop, amb una necessitat d'aigua de 36 tones/hora. Tindrà una cabuda de 950 reclusos, la qual cosa contradiu la Llei General Penitenciària (1979) i recomanacions del Consell d'Europa que xifren la cabuda màxima en 350.

La construcció d'aquesta ciutat-presó a la vora de qualsevol poble mallorquí suposa un greu impacte i irreparable dany: impacte ambiental degut a l'elevat nombre d'hectàrees en zona plana que necessita, a la torre de vigilància de 40 metres; impacte econòmic, destrucció de zones de conreus i influència sobre altres sectors; impacte social, degut a la possible instal·lació d'uns 600 funcionaris —amb les seves famílies— al mateix poble, que capgirarien la seva vida quotidiana i que aquest no podia assimilar, creant-se una situació de conflicte. Impacte social que no es produeix a una ciutat.

La ciutat presó tendria molts més serveis que qualsevol poble de la part forana mallorquina, i això no és just.

La presó de Palma —ara en diuen Centre Penitenciari— té uns 625 reclusos, quan la seva cabuda sols és de 400. Possiblement ha quedat petita, però al mateix temps està saturada de presos preventius —en espera de judici—. S'ha de cercar una solució, que pot radicar en l'ampliació de l'actual —hi ha terrenys suficients als seus voltants prevists d'ús penitenciari al Pla General d'Ordenació Urbanística de Palma—, agilitar els processos judicials, reformar penes i condemnes.

L'actual presó està a una zona de

desenvolupament urbanístic per a habitatges, la requalificació de zona de serveis penitenciaris a zona urbanitzable dispararia el valor econòmic dels terrenys. ¿Ens trobam davant una nova operació especulativa? ¿Què hi ha al capdavant del Pla directori?

Els experts en presons i juristes opinen que la presó és una escola de delinqüents i un destrossar la persona que no ho és, que la macropresó sols és rendable econòmicament, que no va totalment encaminada a la reinserció del delinqüent i en detriment de l'atenció al reclus i que calen solucions més humanitzadores i penes alternatives com: arrests de caps de setmana, règim obert, pisos d'acollida, treballs útils a la comunitat i de rescabament a la víctima del delictes.

És evident que la macropresó no és una necessitat social, que no és una solució. Però cal trobar una solució a l'augment de la delinqüència, realitzada per persones amb serioses dificultats personals i socials, en una societat cada cop més competitiva i insolidària. Cal anar al bessó del problema d'evitar l'aparició de delinqüents: cam-

panyes de prevenció, ajuts a famílies problemàtiques —amb membres presos—, de promoció sociolaboral de joves en dificultats, reinserció del reclus, reforma del codi penal —canvi cap a penes comunitàries—, agilitar els processos judicials —és a dir, dotar l'administració de justícia dels recursos que precisa—.

La solució de la macropresó és la més fàcil i que permet més guanys econòmics, però està buida de contingut humà, buida i enfora del problema que pretén solventar.

I és ben clar i evident, no volem la macropresó a Mallorca.

(Editorial conjunt de *Prensa Forana*).

Premis Prensa Forana

Els guardons de la VII edició del Premis Prensa Forana de Mallorca foren lliurats en el Centre Cultural "Sa Nostra" a Ciutat el passat 10 de desembre. Van correspondre a les següents persones o revistes: Premi *Llevant* a Pere Josep Calafat, de *Coanegra* (Sta. Maria); *Migjorn*, a Francesc Canuto Bauzá, de *Mel i Sucre* (Sant Joan); *Ponent*, a Miquel Cardell Santandreu, de *Ilucmajor de Pinte en Ample*, *Tramuntana*, a *Ressò* (Campos) i el de l'hemeroteca a Rafel Bordoy de *Sta. Margalida*.

La foto retrospectiva

Ara fa 38 anys. Quan don Bernat era rector de Montuiri. Del 24 al 30 de gener de 1955 aquesta cinquantena de joves de Montuiri i Sant Joan practicaren els Exercicis Espirituals a la Casa de la Sagrada Família de Can Tàpera. Eren altres temps.

BONA PAU

Director

Onofre Arbona Miralles

Redactor en cap

Gabriel Gomila Jaume

Redactors i col·laboradors

Joan Miralles i Monserrat
Catalina Sastre Pericàs
Mª Antònia Rigo Gallard
Guillem Mas Miralles
Miquel Martorell Arbona
Gaspar Socias Mora
Antoni Mateu Socias
Joan Miralles Bibiloni
Onofre Torres Ramis
Francesca Gomila Garau

Dibuixants

Mateu Rigo Bonet
Catalina Sastre Pericàs

Administració

Aina Socias Miralles
Joana Ramonell Sastre

Repertidores

Joana Ramonell Martorell, Margalida
Mesquida, Margalida Pocoví, Francisca
Gomila, Antònia Jaume, Miquela Pocoví,
Catalina Ramonell, Antònia Pocoví,
Francisca Fiol, Maria Sastre, Miquela
Adrover, Paula Pocoví, Francisca Pocoví,
Joana Ramonell Sastre, Aina Linares,
Antònia Garcias, Antònia Verger i
Margalida Lladó.

Tercera Edat

Conferència

Dia 18 de desembre en Miquel Pons vengué a Montuïri per exposar en una conferència, una visió obre gloses i glosadors d'antany i de l'actualitat a Mallorca i a Montuïri. Llàstima que l'auditori fos tan escàs.

A la seu

Dia 22 de desembre un grapat de persones majors de Montuïri acudiren a la seu a Ciutat per participar a la celebració que presidí el Bisbe amb motiu de Nadal i rebre la seva felicitació.

Festa de fi d'any

175 persones es reuniren en "Es Cantó" dia 29 de desembre per celebrar amb un bon dinar i ball la festa d'acabament d'any. I tots, contents.

Dos dits de seny

Insatisfacció i violència

Un no sap si és gent externa o pròpia del poble. Però siguin els que siguin no tenen dos dits de seny o bé això que fan respon a insatisfaccions no cobertes d'hora i ara les expressen mitjançant la violència i els crits.

Cada cap de setmana es recullen poals —i ho deim bé, poals— de vidres de tassons romputs. Sembla que la festa del cap de setmana és trencar i trencar tassons després d'haver begut. I ja tenim el "pub" i els carrers plens de vidres. Uns vidres i uns crits que possiblement són signes de la descàrrega de la tensió de tota la setmana.

Fets que són propis de gent que no té els dos dits de seny suficients per considerar que hi ha altres medis més pacífics per fer-se fugir els nirvis.

I ¿per què duen tants de nirvis i "estress"? Una pregunta que tal vegada s'hauria de contestar un altre dia, ja que el fet que considerem avui són el vidres romputs i els crits a deshora, a altes hores de la nit o ja de matinada, quan ells es retiren a dormir, sense pensar, o no voler saber, que n'hi ha molts d'altres que fa estona que dormen. Un fet que ens fa pensar que la gent "nocturna" no sap o no li han ensenyat la paraula "respecte". Això sí, els pares sí que la saben, ja que ells mateixos s'encarreguen de no fer renou ni en deixen fer en tot el matí perquè, "pobrets, s'han colgat fa poc temps hi han de dormir".

Els pares també haurien de tenir el seny suficient a l'hora d'educar els fills. Si no se saben fer respectar, els seus fills entendran que la vida és fet tot quant un vol, sense importar-los el altres.

Gent "nocturna": Pensau que cada vegada que rompeu un tassó o cridau pel carrer expressau un sentiment negatiu o d'insatisfacció interior. Encara hi sou a temps: rectifiqueu i trobareu el plaer que us omplirà de bon de veres.

Salomó

Poema

Com s'anomenaven les persones que treballaven en el camp

Al.lotes que estudiava fins que ja no podeu més, ses vostres arrels oblidau i només vos preparau per poder guanyar doblers; però en el món hi ha més i voltros no ho pregunteu, ¿què no vos mou s'interès?

Jo escric sense peresa, perquè ho puguin recordar el jovent i la infantesa que l'any dos mil naixerà; que encara cent anys no fa Mallorca, en mig de la mar, era una illeta pagesa.

Molts vivien en es camp, a una possessió, o a un lloc, petit o gran, que era seu o d'un senyor.

Jo vos anomenaré un per un el que els deien segons sa feina que feien des primer fins es darrer.

Es primer era es senyor com a cosa ben normal, llavors l'amo o arrendador, amiterger o majoral, i es pareller major i es que anaven a jornal.

També hi havia escaraders, missatges, oguer i pastors, guardes-jurats, garriguers; bovers i exsecalladors, plaça morta i margedors, per fer marges i clapers, i a ses cases des senyors hi solia haver cotxers, majordoms i servidors.

Antònia Adrover "Manxes"

Els que redactam **Bona Pau** desitjam a tots el nostres lectors,

Molts d'anys i venturós 1993!

Joc acabat

Allargassat, tiradot damunt el sofà, el jove passava les hores deixant que succeïssin programes de televisió li embotissin per complet el cap. Un sobirà avorrit el consumia, el fonia, l'apagava, fins arribar a un estat letàrgic que només podien rompre, amb crits desesperats, els seus pares.

Ara, però, des d'aquell dia a un hipermercat, tot ha canviat. Va comprar la felicitat. Va adquirir, per un preu raonable, la llibertat. De llavors ençà, és el principal protagonista d'excitant històries bèl·liques. Viu multitud de peripècies i situacions envitricollades. S'enfronta a horribles monstres, grossers artefactes i esquizofrènics robots, que finalment, venç en heroi combat. També, és el millor jugador de futbol o un hàbil conductor de Fórmula 1. Fins i tot, és un famós cantant de rock o l'atleta més admirat. Passa hores i més hores dins la seva cambra, que ha convertit en castell irreductible, en "bunker" infranquejable, on guarda, amb gran zel, el tresor que li proporciona totes aquestes emocions.

És el boom. No, no és el boom turístic, aquest ja ha passat. És el boom de

les sensacions plastificades, de la encantadora fredor mil·limètrica, de la perillosa dependència digital. Cada al·lot, cada nin, cada jove, haurà de tenir, a casa seva, l'anhelat atuell. Serà el regal més demanat en aquestes festes, serà l'objecte més desitjat. No vos preocupeu, el trobareu a moltíssimes botigues, als hipermercats i als supermercats. N'hi ha per a tots els gusts i per a totes les butxaques: portàtils, fixos, grans i petits. No són d'aquí. Van ésser coneguts al Japó, Taiwan, als Estats Units o a un altre lloc tecnològicament més avançat que aquest poble nostre, envoltat només per terres gruixades i marronoses que, descolorides per les gelades i torrades al fort batre de l'estiu, resten estèrils, improductives.

Però, veniu, passau amb mi a l'estança de qualsevol al·lot, i sense fer renou, asseguts o arravatats a les parets blanques, suaument engroguides pel tuf característic de la pubertat, contemplau el gran tresor, admirau l'immens espectacle que la bèstia, tant sospirada, engendra.

Respira impulsos elèctrics. Una combinació estranya, densa, matemàtica dóna

forma a unes imatges amorfes i sintètiques que es belluguen còmiques, irreals, dins una pantalla fosforescent. Els xips enfollits per la vertiginosa velocitat, supuren contínues distorsions que oscil·len, crispades, cabotes, dins petits quars. Bavarades d'electrons de colors, saturen per complet l'aire electritzant tots els mobles i racons de l'habitació que resulta inhòspita i hostil. Un repetitiu, agut i fràgil so metàl·lic, llisca, escarrufa tot l'ambient que bitetja acompanyat: bit, bit, bit, paropa bit, bit, bit. El jove, però, assegut al caire del llit al·lucina. Es deixa seduir per l'amalgama calidoscòpica de colors i formes que el transporta a un món de fantasies artificials i estridents. Resta mut, quiet, completament absorbt. No pipelleja. Només els dits es mouen a una velocitat inusitada, prement els pulsadors que controlen aquell cervell de plàstic que fa possible la inversemblant aventura. És un fred enginy modern. Un insensible cúmul de laberints electrònics, perfectament calculats, nítidament programats. És una esburbada i humorística miniatura. És un vídeo joc.

Sa Talaia d'en Rubí.

RESTAURANT

ES DAU

Cuina internacional
Plats mallorquins
Menjador
Piscina
Terrassa
Fàcil aparcament
Preus econòmics

.....

Avda. Es Dau, s/n Telf. 64 62 80
Montuïri (Mallorca)

Convergència Balear a Montuïri informa

Sopar de germanor

El divendres 4 de desembre el grup de Convergència Balear a Montuïri es va reunir per a un sopar de germanor a Son Bascós. La trobada, a la que hi assistiren prop de 40 persones, va ésser un èxit d'assistència i de participació, acabant ja a la matinada del dissabte. L'acte finalitzà amb sengles discursos del President del Partit, Lluís Pinya, i del regidor de C.B. a Montuïri, els quals entre altres temes tractaren del proper congrés que prepara el partit pels primer mesos d'enguany i de les converses amb la resta de grups nacionalistes en quant a possibles pactes en vistes a les eleccions generals a celebrar enguany.

Llei d'espais naturals

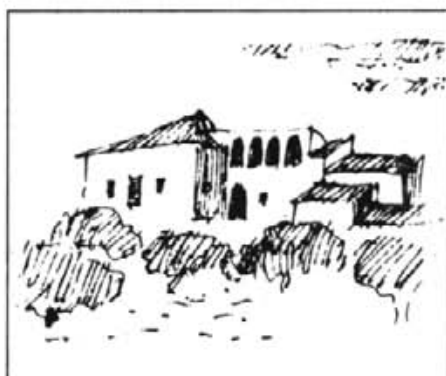
Aquests dies tothom parlà de la L.E.N. El tema en qüestió és que el Partit Popular, per raons poc clares, amb diferents acusacions per part dels grups d'oposició, de que actua per interessos no socials o col·lectius, ha modificat dita llei, desprotegint diverses zones que la llei tenia protegides. La reacció popular en contra de la modificació fou clara, evident i massiva (manifestació celebrada a Palma, nombroses mostres de protesta de tot tipus de col·lectius: grups polítics, associacions, empresaris, artistes, etc.), pel qual el que hauria d'haver fet el grup Popular davant les mostres de rebuig del poble mallorquí i balear era

esqueixar la modificació i tractar problemes econòmics i socials que avui són més que necessaris i urgents.

Ara bé, la LEN, des del nostre punt de vista és una llei que gaudeix de nombroses i importants mancances de tipus tècnic, polític, econòmic, sociològic i social. Sens dubte ha d'ésser derogada i substituïda per una altra: tècnicament més ben elaborada; políticament més pensada i adequada; econòmicament més productiva i rendible, no tan sols pensant en un rendiment a curt plaç, sinó en el futur de la nostra terra, que serà la que heretaran els nostres fills; ecològicament més encertada, evitant la destrucció sense to ni so de zones naturals d'una bellesa i quietud que es romp quan la barrejem amb el ciment; i socialment més admesa, consensuada i profitosa per al col·lectiu, ja que no cal que sols es tenguí en compte el poble a l'hora de demanar el vot, actuant després sobre motlles i interessos forans a les illes o d'un grapat de persones poderoses, oblidant la sobirania del poble i la decisió per ells mateixos del seu futur, atenent al joc democràtic.

¿Què és el nacionalisme?

Cada persona, cada col·lectiu, cada grup polític, cada país l'entén de manera diferent, essent el mateix. En general la idea nacionalista aspira, com a mínim, a l'autogovern. Des del punt de vista de l'economia la perspectiva és clara: ac-

tualment, en l'estat polític actual, ¿què guanya (per dir-ho de qualche manera) Mallorca, les Balears? ¿Quin percentatge del guany que tenen les balears es queden les illes i quin es queda l'Estat Espanyol? Evidentment, el sistema que s'empra, no ens agrada. Els Balears pagam els doblers que van a Madrid i des d'allà ens tornen petites quantitats pel que volen i quan volen. És clar que això no pot seguir així, no ens convé de cap manera; en aquest aspecte, entre altres coses, la idea nacionalista el que desitja és canviar l'Estat de les Autonomies per un Estat tipus federat (no rebutjant la independència, sinó tenint-la en compte, examinant economia política i emocionalment si ens convé), en el qual, tenint Balears absoluta competència en els temes clau, i governat pels mateixos mallorquins (partits i polítics d'aquí), recapti els seus propis recursos i comparteixi solidàriament el que resti o sobri de les seves necessitats amb la resta de Federacions amb l'Estat Central. De totes maneres, lector, ¿vostè que hi troba?

Joan Verger Gomila

MUEBLES BAUZA® S.A.

EXPOSICIÓ

Carrer Major, 22
Telèfon 55 03 50

Apartat de Correus, 106
07500 - MANACOR
(Mallorca)

S'ha dit que...

... un no comprèn ben bé per què quan un concert a l'església –per no dir a un altre lloc– l'ofereix un determinat grup hi acudeixen certes persones que no van an es que interpreta un altre grup. Pensant-ho bé i detingudament un arriba a creure que –an aquests– es concert és lo que manco interessa. Però... tothom és així com és.

... s'al·lusió que el director de "Camerata-Orquestra de Llevant" féu a Baltasar Pocoví dia 5 de desembre, fent aturar l'orquestra per dedicar-li una especial menció, va complaure i emocionar molts de montuïers; tant aquells que gaudiren del seu ensenyament com els que saberen reconèixer l'eficaç labor que féu dirigint la nostra banda.

... s'arquitecte municipal diu que es contractistes asseguren que sa piscina municipal s'inaugurarà es proper juny. S'han superat les dificultats de terreny i econòmiques. Esperem i desitgem que sien positives aquestes expectatives.

... tornem-hi: encara n'hi ha que se queixen de ses despeses per llum. Diuen: "No bastava es de l'església i per ses festes n'han posat a plaça i pes carrers Major i des Pujol. Però... sa majoria ho troba bé. Sempre n'hi ha d'esquiús.

... de matines tothom sortí "es-

trellat". L'obsequi del nins de catequesi fou celebrat.

... més de dos mesos sense que es morís ningú a Montuïri. Ni es més vells ho recorden.

... a unes declaracions a sa premsa de Ciutat es nostre batle parla des projectes que han quedat a l'aire per falta de dobbers. Sempre lo mateix: es dobbers.

... també en Ramonell diu en aquestes declaracions que aquesta podria esser sa seva darrera legislatura com a batle de Montuïri. Lo que no diu però és si o no està cansat i qui podria encapçalar sa formació política municipal des seu partit.

... segons "Diario de Mallorca" alguns veïns estan molests que a Son Palou s'hi hagi instal·lat un Top Gun. Altres diuen que no hi haurà problemes perquè aquesta finca està acotada. També asseguren que per allà han vist persones armades amb vestits para-militars. Per altra part les autoritats estan tranquil·les.

... a les fosques, durant cinc hores, el dia de sa segona festa de Nadal, foren suficients per amargar-nos-la. S'electricitat és avui tan indispensable... i per afegitó brusca i vent.

... tot i que a plaça hi hagués bulla i algun tro i coets, sa nit d'aquest

cap d'any pot considerar-se tranquil·la i digna d'un poble civilitzat. Pacíficament passarem de 1992 a 1993, encara que no tothom pogué assaborir es raïm.

I molts d'anys!

En Xerrim

LA TEVA TARGETA "SA NOSTRA" SERVEIX PER A TOT

	PER POSAR BENZINA...
	PER ANAR DE COMPRES...
	PER ANAR A SOPAR...
	PER GUANYAR MOLTS DE PREMIS!

Quan faceu les vostres compres amb la targeta Sa Nostra participareu automàticament en el sorteig de 2 compres gratuïtes cada dia, de 10 cèntims de vídeo i de 15 televisors en color durant la promoció.

PROMOCIÓ VÀLIDA DE L'1 DE DESEMBRE DE 1992 AL 28 DE FEBRER DE 1993.

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

UN INTERÈS

FINA AL

12%

T.A.E.*

D'ALTURA

* Des de 500.000 Pts.
les primeres 175.000 sense remunerar.
Remuneració segons trams.
Exemples de T.A.E.: 1.000.000 Pts.: 5,62%;
10.000.000 Pts.: 9,82%; 50.000.000 Pts.: 12%

Informi's a qualsevol de les nostres oficines o telefonant al 900-300 202

SUPER COMPTE

BANCA MARCH

L'Ajuntament informa

Camins veïnals

El ple de la Mancomunitat del Pla de Mallorca va aprovar una distribució de 117 milions de pessetes per a millorament de camins.

Pel que fa a Montuïri ens ha beneficiat extraordinàriament, ja que d'aquesta quantitat ens corresponen 32 milions de pessetes, la qual cosa suposa més del 27 per cent.

L'Ajuntament ha decidit que s'inverteixin en aquests deu camins veïnals:

Can Calussa
Son Pastor
Son Bages
Ca S'Alcoraie
Son Ripoll
Son Molà
Can Pelut
Can Pellusco
Na Pelada
Sa Fita

Se subvencionaran així::

El 60 % per la Consell. d'Agricultura

El 20 % pels veïnats

El 20 % per l'Ajuntament.

Canalització d'aigües

Les excavacions per a la canalització de l'aigua potable en el poble ja podran començar-se a finals del proper març, tota vegada que el dia 11 d'aquest gener en el Consell Insular s'obriran les pliques i la feina serà adjudicada a l'empresa constructora.

Com ja se sap, el caudal d'aigua que es troba en el Pou del Rei és més que suficient per poder abastir tot Montuïri.

Les obres per dur a terme la xarxa d'aigua possiblement duraran un any, durant el qual haurem de sofrir els inevitables inconvenients propis de tal empresa.

El pis dels graons es renovarà

La renovació del pis del graons prest serà realitat. És massa la gent que es queixa d'així com estan en l'actualitat.

Ara bé; es pretén que essent una millora que beneficiarà tot-hom, sia també tot el poble el qui corri amb les despeses.

Ja s'ha triat un nom per a l'empresa d'aquesta millora: s'anomenarà del *metre quadrat*, perquè es pretén que totes aquelles famílies que puguin, que són la immensa majoria, corrien voluntàriament amb les despeses del m².

A l'hora de redactar aquesta informació manca que l'arquitecte doni el vist i plau i ordeni així com haurà d'estar. De totes maneres l'empresa de les obres de Ca

S'Escolà ja farà una part del graons: la que està davant l'edifici. I així després sols s'hauran de continuar les obres.

Segons un primer tanteig, l'import del m² no superarà les 5.000 pessetes.

De totes manes s'ha constituït una comissió que actuarà com a patronat, la qual estarà constituïda per sis persones: dues representant l'Ajuntament: el batle Joan A. Ramonell i el regidor Joan Moncadas; dues, la Parròquia, el Rector Onofre Torres i un representant del Consell Parroquial, Jerònia Sampol, i dues representant la Tercera Edat: el president, Rafel Socas i el vocal Gabriel Ferrer.

La piscina municipal

Esperam que la construcció de la piscina sia prest una realitat.

Darrerament s'ha duit a terme una nova excavació i es confia que les obres puguin estar enllestides de tal manera que el proper mes de juny ja es pugui efectuar la inauguració i el pròxim estiu, utilitzada.

Les obres del Club de Majors

Les obres que actualment s'estan realitzant a Ca S'Escolà per a local social de Persones Majors, s'espera que romanguin enllestides durant aquest mes de gener.

La data de la inauguració s'anunciarà oportunament.

Residència de Majors

Encara que s'hagin allargat més del que estava previst, esperam que dins el proper mes d'abril es pugui realitzar la inauguració oficial de la residència de Persones Majors a l'edifici de Ca Ses Monges

Gala musical

La gran gala musical que a l'església tengué lloc el passat 5 de desembre, dissabte de la fira, va omplir totalment el temple. "Camerata-Orquestra de Llevant", que dirigeix Rafel Nadal, va oferir un extraordinari concert, d'aquells que són per recordar molt de temps, un dels millors que hem sentit a Montuiri.

Per als montuïrers sobreixiren dues actuacions: la del tenor Honorat Moll i la de la Coral "Mont-Lliri". I a dir ver que no defraudaren.

Quan actuaren conjuntament corals (també hi havia la de Porreres) i orquestra eren un centenar els qui interpretaven les selectes composicions que oferiren.

També volem deixar constància de la notable actuació de les sopranos Maria Josep Martorell i Paula Rosselló, del violinista Gyorgy Biro, del clarinet Pere Siquier i del trompa Joan Barceló.

Pel juny, piscina nova

L'arquitecte de l'Ajuntament ens ha

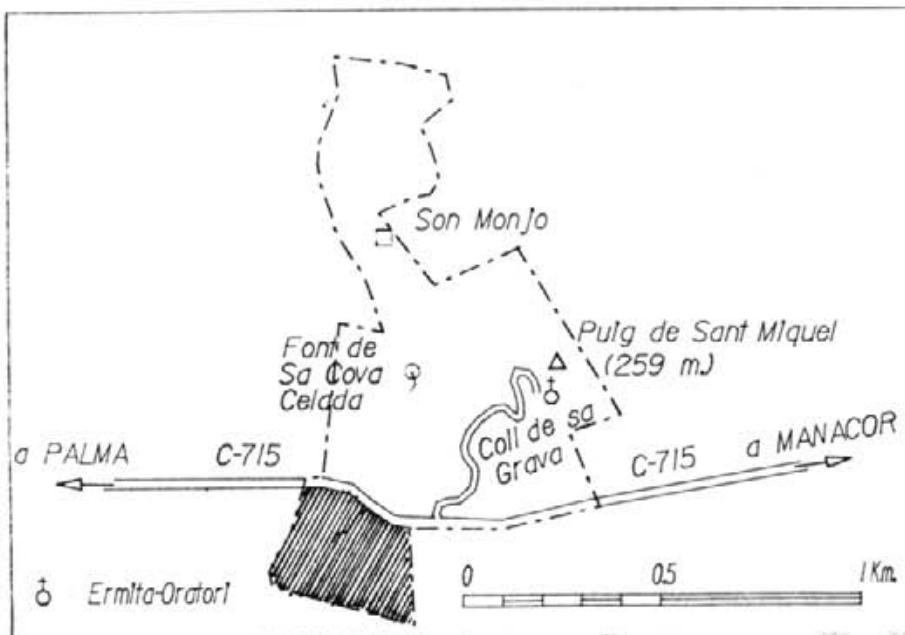
Primeres figures de la gala musical del 5 de desembre a l'església

dit que la piscina municipal estarà acabada el proper juny d'enguany i que a causa de la mobilitat dels terrenys d'aquella zona, el pressupost inicial s'ha incrementat en vuit milions.

Nou negoci a la vila

En Miquel Barceló ha obert un local a l'antiga fàbrica de "Can Xiripa", per tal d'oferir un servei al nostre poble en matèria d'instal·lacions sanitàries i reparacions. El local també estarà obert els dissabtes.

La zona protegida del Puig de Sant Miquel

La Llei de Protecció d'Espais Naturals de la nostra comunitat que es va aprovar el passat desembre va minvar lamentablement els espais preservats. Ara bé, pel que fa al del Puig de Sant Miquel únicament s'ha desprotegit el tros retxat que en el gràfic apareix un poc abans d'arribar al començament de la carretera del Puig, a la dreta de la de Manacor i que comprèn la zona boscosa de Son Collell. L'altra part, enmarcada, que es veu a l'esquerra de la carretera, allà on realment hi ha el Puig, amb la nova Llei continua essent zona protegida.

Protestes contra el GAT

Una representació de pagesos de la vila es varen sumar a la protesta que aquest col·lectiu va fer davant la Conselleria d'Agricultura. La protesta era contra els acords establerts en el GAT, i quedaren patents amb la crema d'una bandera dels EE.UU.

Inauguració d'un "pub"

En el restaurant "Es Dau" el passat 30 de desembre fou inaugurat un "pub", el qual està situat a la part baixa de l'edifici. S'ha fet una renovació i adaptació oferint així una impressió molt positiva, sobretot pel jovent que l'ha de freqüentar.

Excursions

Dues excursions s'han realitzat aquest mes a la vila, organitzades pel Patronat de Música: Una al Puig de Massanella i l'altre al barranc de Biniraix.

Francesca Gomila

El depositari de l'Ajuntament rebut les acusacions dels partits de l'oposició

"S'hauran d'augmentar els ingressos i retallar les despeses a fi d'aconseguir un equilibri"

Declaracions de Joan Moncadas

El mes passat publicàvem unes notes de premsa dels regidors del grup polític municipal del PSOE i CB a les quals s'acusava al grup municipal del PP-UM d'haver pujat la contribució urbana i l'I.A.E. (impost d'activitats econòmiques). I també es desqualificava l'Ajuntament actual per no haver sabut dur una bona administració.

Com que la nota de CB al·ludia al regidor i dipositari de l'Ajuntament, Joan Moncadas Noguera, hem volgut que fos ell el qui defensés la postura de la Casa de la Vila.

—¿Què deis a l'atac sobre la pujada dels impostos municipals?

—Que el que es pretén amb la lleugera pujada d'impostos és recuperar el poder adquisitiu, el qual s'ha anat deteriorant degut a la constant erosió que any rera any ha sofert la pesseta, ja que no s'ha sabut controlar i reconduir la inflació.

—Però, ¿han pujat o no els impostos municipals?

—En els darrers set anys, clarament inflacionistes, la taxa acumulada a Balears, de l'índex dels preus de consum ha suposat un increment del 50'4 per cent. Precisament durant aquests darrers set anys, els impostos municipals no sols no han sofert augment de cap classe, sinó que foren rebuixats.

—¿No creis que seria millor equilibrar les despeses amb els ingressos?

—Efectivament. Ha arribat el moment d'equilibrar les despeses amb els ingressos, actuant en dos fronts: augmentant els ingressos i retallant les despeses, tant com sia possible a fi d'aconseguir l'esmentat equilibri i evitar la temuda espiral d'endeutaments.

—I les inversions que us comprometreu en el programa electoral, ¿no pensau fer-les?

—Naturalment, que sí. Pensam dur-les a terme així com varem prometre.

—Se us acusa que heu recautat menys doblers que els programats en el capítol de l'I.A.E. i això, naturalment duu a un lamentable "desfasse". ¿Com ho expliqueu?

—Enguany, efectivament, hem recautat manco en el capítol de l'I.A.E., el nou impost que ha vengut a substituir l'antiga llicència fiscal. Quan pressupostarem per a l'any 1992 es va consignar la xifra que tradicionalment es venia recaudant per a aquest anterior impost. En el ple ordinari celebrat el 28 de gener de 1992 es va prendre l'acord, amb els vots favorables del PSOE, la cessió de la gestió tributària del nou impost a l'Administració de l'Estat. Això duia en sí la confecció del nou cens i dels rebuts corresponents a dita administració. Quan comprovarem que el cens no s'ajustava a la realitat es va decidir en el darrer ple extraordinari celebrat en 10 de novembre últim, assumir per al pròxim any la gestió i confecció del cens, d'una manera objectiva i rectificar, doncs, els errors detectats i que han provocat aquest "desfasse". Pens, idò, que no se'ns pot imputar aquesta manca de recaudació.

—Com contestaries als partits de l'oposició?

—He d'agradir a l'oposició l'interès en col·laborar i ajudar a l'administració municipal. Ara bé, sense demagògies enganyoses, sense voler confondre l'opinió pública amb mitges veritats i sobretot no exigint als altres les virtuts que ells no practiquen. Que quedi ben clar que la responsabilitat de governar, i per tant de l'administració, ens l'ha conferida la majoria del poble.

—En determinades ocasions heu criticat el PSOE per la manera d'administrar Espanya.

—És evident que el model socialista d'administració pública, posat en pràctica durant aquests darrers deu anys, no és el model que s'ha de seguir, ja que ha conduït el nostre país a una quebra total dels valors econòmics, ètics i morals, que han defraudat fins a tot els seus propis seguidors.

—El poder adquisitiu de la moneda en aquests darrers anys ha disminuït ostensiblement. ¿No pot ésser aquest factor el culpable de molts de mals?

—Sí; i més si pensam que segons l'índex de fluctuació, allò que l'any 1985 (fa 7 ò 8 anys) valia 100 pessetes, avui en val 154. O sia que en general tot costa més del 50 per cent més que fa 8 anys.

—Per altra part i des de tres anys ençà en el nostre Ajuntament el pressupost de personal ha augmentat considerablement, tal vegada en excés. ¿A què ve això?

—És així. L'any 1989 es pressupostaren per personal 17.790.000 pessetes i enguany 25.836.000 pessetes. Aquest augment de més de 8 milions en aquest capítol és degut a que hi havia dos empleats que aleshores no eren fixos i no cobraven per aquest capítol, i ara sí. Lògicament aquest ha augmentat com també per la puja del nivell de vida.

—O sia que el nombre de persones que

(Continua a la pàgina següent)

Patronat de música de Montuïri: balanç de l'any 1992

També divulga certes puntualitzacions sobre alguns malentesos

Quan acaba l'any, la Directiva del Patronat ha pensat fer un petit balanç de la feina feta per tal d'informar als socis i aficionats a la música en general.

La tasca fonamental del patronat és col·laborar amb l'Ajuntament de Montuïri gestionant l'Escola Municipal de Música. Aquesta activitat pràcticament requereix tots els nostres recursos econòmics, però s'ha de reconèixer que dóna resultats gratificants. Basta veure la incorporació de gent jove a la Banda de Música, en la qual, actualment, cursen els estudis musicals una cinquantena d'alumnes, vuit d'ells en l'especialitat de cant coral.

Així mateix encara ens ha quedat temps per dedicar a altres ocupacions, com l'organització de concerts i la Festa de Santa Cecília, o recuperar festes populars com el cant de panades per pasqua.

Declaracions de J. Moncadas

(Ve de la pàgina anterior)

treballen per a l'Ajuntament no ha variat.

—És així. No ha sofert cap variació

—Se us acusa que no heu sabut dur una bona administració.

—L'administració és senzilla i transparent i l'Ajuntament té a disposició dels regidors tots els documents justificatius, tant els dels ingressos com els dels pagaments que es fan.

—¿Com es cobrirà aquest dèficit de les festes?

—Com que l'any passat hi va haver superàvit en el pressupost, aquest es podrà aplicar a aquest concepte. L'Ajuntament pràcticament no està endeutat.

—Com a darrera pregunta. ¿Com contestaries a l'afirmació que se us fa dient-vos que és un abús de poder augmentar el 100 % l'IAE?

—Queda contestada amb el nou impost que es farà. El cens està mal fet i es rectificarà ja per a l'any 1993. Així l'Ajuntament cobrarà el servei que donarà, i la Llei ho permet.

Una altra cosa que ens fa sentir orgullosos és l'èxit que ha tengut la nova secció que ha entrat en funcionament enguany: l'excursionisme. Una vegada al mes entre vint i trenta persones han sortit d'excursió pels racons més bells de Mallorca. No cal dir que aprofitam per convidar tots els lectors a participar-hi.

Al final d'any és normal que les entitats presentin el seu balanç econòmic. Per tant vegeu d'una manera molt resumida el nostre pressupost per al curs 92-93:

Ingressos	Pesseles
Quotes alumnes	1.218.800
Quotes socis	310.000
Subv. Consell.Cultura	350.000
Subv. Ajunt.Montuïri	365.000
Loteria de Nadal	60.000
Rifa Santa Cecília	70.000
Cinta Cossiers	60.000
Varis	75.000
Total	2.508.800
Despeses	
Honoraris professors	2.478.250
Despeses d'oficina	25.000
Augment hores instrum.	90.000
Total	2.593.250

Dèficit previst 84.450 pts.

Finalment voldríem puntualitzar alguns malentesos que s'han produït els darrers mesos. Algunes persones han

criticat el Patronat per la polèmica entre la Banda de Música i l'Ajuntament per les festes de Sant Bartomeu. Sense valorar aquell fet, hem d'aclarir i repetir que el Patronat i la Banda són dues entitats totalment independents entre elles, i el Patronat mai ha influït en cap decisió de la Banda.

També s'ha criticat que el dinar de Santa Cecília d'enguany es fes fora de Montuïri, però la directiva actual volgué respectar el compromís de la directiva anterior amb el restaurant. En el futur els dinars de Santa Cecília se celebraran a restaurants de Montuïri, sempre que la relació qualitat-preu no sigui inferior.

Agraïm la col·laboració de tots els socis, persones i entitats que ens han ajudat i entenem les crítiques com un estímul per superar-nos dia a dia, però voldríem que les idees partidistes no interferissin la important labor que s'està fent per la cultura musical al nostre poble. Tant la Banda de Música com la coral Mont-Lliri són dues entitats culturals que eleven el nivell cultural i donen prestigi al nostre poble, i res justificaria la seva desaparició. Facem, per tant, crítica constructiva sense oblidar una cosa important: només s'equivoca qui fa feina.

Molts d'anys i venturosos 1993!

La Junta Directiva del Patronat de Música

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Tejedores, 34 (Pasaje)

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11

Pol. Son Castelló

07009 Palma de Mallorca

Rafel Socias Miralles, President de la Federació de Persones Majors de Balears

Principals preocupacions: Alleujar la tasca dels presidents dels pobles
Aconseguir avantatges per als associats

Una de les persones més conegudes dins Montuïri i probablement fora del nostre terme, avui és en Rafel Socias Miralles. Una persona que des del començament del moviment de la tercera edat dins Mallorca ve desenvolupant les seves activitats cap al millorament en tots els seus caires de l'entitat que tant aprecien les persones majors, particularment aquelles que ja gaudeixen d'una pensió amb la que es mantindran els darrers anys de vida.

El mes passat ja dèiem que en Rafel Socias a més d'esser president de l'Associació de Montuïri havia estat reelegit president de la Federació de Persones Majors de Balears. Però ara hem tengut oportunitat de parlar amb ell i de saber més coses respecte al seu càrrec, el present, el futur i perspectives de la junta que ell presideix.

—¿Per quin temps, aquest nou càrrec, Rafel?

—Per quatre anys?

—Ja en fa quatre que ho fores per primera vegada.

—Sí. Els feia a finals d'octubre. Ara hi va haver de bell nou eleccions. No sabia que havia de fer, ja que l'any passat vaig estar molt malalt; però foren molts els qui em digueren que sí, que m'hi tornàs presentar. I és clar, quan un veu que té uns amics que esperen la teva col·laboració, també et fa un poc de gràcia... Però vaig voler que es votàs i tots els presidents de les distintes associacions varen dir que sí.

—¿Quants sou a la Junta Directiva de la Federació?

—Ara l'hem ampliada i serem 19. I això perquè n'hem posats dos més per Eivissa i altres dos per Menorca. O sia que hi ha 13 mallorquins, 3 eivissencs i 3 menorquins, ja que cada illa germana té 2 vocals i un vice-president.

—¿Hi ha més montuïrers a la junta de la federació?

—Sí, en Joan Moncades, a qui enguany varen elegir per formar part de la junta de la federació.

—Els altres càrrecs, ¿són també per 4

anys

Sí, tots. Per mitat es renoven cada dos anys, manco el president que s'elegeix cada 4 anys.

—¿Com estan representants el pobles dins la junta de la federació?

—Cada comarca té un vocal regional. Hi ha sis comarques i tres districtes a Palma, que venen a ser 9 i cada un té un representant.

—¿Quines són aquestes comarques i districtes?

—Hi ha cinc comarques: Llevant, Raiguer, Marínes, Es Pla i Migjorn, més Menorca i Eivissa. A Palma hi ha tres districtes: barri antic o centre i dos d'eixampla, separats per la carretera d'Inca. Cada una d'aquestes comarques o barris està integrat entre 10 i 15 associacions. I aquestes són les que elegeixen el seu president, que després els representa dins la junta directiva regional.

—¿Quantes associacions teniu a Balears?

—119 a Mallorca, 8 a menorca i 5 a Eivissa.

—¿I socis?

—Aproximadament 60.000. El 30 de juny passat érem 59.800. Amb exactitud és mal de dir perquè continuament n'hi ha que s'afegeixen i altres que es moren.

—¿Quina és la principal tasca de la Junta Directiva?

—En primer lloc alleugerir la dels presidents dels pobles. Per exemple gestions amb els restaurants per aconseguir preus més avantatjats; demanar als museus visites i rebaixes... Intentam poder dir als presidents locals: "Si anau allà podreu visitar allò o allò altre". D'altre manera quan entràs un nou president estaria perdut, no sabria com s'hauria de desfer de moltes coses.

—¿Podries concretar altres beneficis que té la tercera edat?

—Hi ha el descompte que aconseguirem amb la companyia d'aviació "Iberia". Un descompte que no sols és per als associats sinó que es feu extensiu a totes aquelles persones que tenen més de 63 anys. Tenen el 20 %. I per tenir-lo basta mostrar el carnet d'identitat. A la "Transmediterrània" és a partir dels 60, el 20 %. I en els transports inter-insulars de viatgers, els 25 % a partir dels 65 anys.

—¿I pels autobusos de Palma?

—Ara també estam amb això perquè aquest any que començam puguem gaudir del 25 % en els transports urbans de Palma, per a gent de pobles.

—¿Altres beneficis?

—Podem dir que tenim gratis llicència de pesca. Ara estam gestionant la de caça. També el conveni que firmàrem amb la fundació "Covacs", mitjançant el qual la medicina que està ubicada dins la Creu Roja i que té tant d'èxit per a reuma, ossos, lumbars... Aquestes visites són gratis, però sols n'hi poden anar cinc cada dia. Necessiten vals per anar-hi amb aquestes condicions. I després s'han de posar en contacte amb la Creu Roja per demanar dia i hora. I això són visites que valdrien i costen 22.500 pesetes. Per a nosaltres són gratis.

—¿Quin temps fa que això està aconseguit?

(Continua a la pàgina següent)

"Consider que puc fer una labor positiva per millorar la qualitat de vida dels majors"

(Ve de la pàgina anterior)

—Fa devers un any i mig. De Montuiri n'hi han anat i han tornat molt contents.

—Pel que es veu la junta de la Federació es mou per aconseguir millores per als associats.

—Així és. Hem d'estar sempre damunt totes aquestes coses que beneficien els associats i el col·lectiu. Ara estem esperant el respall jurídic per part del govern en el sentit que es farà la targeta que s'havia de fer a nivell europeu, encara que es molt possible que no es faci perquè Espanya fa "anques enrera". Seria de 12 estrelles, o sia que serviria per a tot, per als de més de 60 anys. Això també permetria un control més exacte dels socis, perquè n'hi ha alguns que estan inscrits a més d'una associació. Tot funcionarà amb ordinador i es podran detectar els duplicats. Comprarem un ordinador i un "fax" i procurarem també per aquest medi estar en contacte amb els pobles. Les comunicacions així seran més ràpides i beneficiaran tothom.

—Algun cas concret.

—Com anècdota diré que tenc una oferta de xampany —això era uns dies abans de Nadal— i si l'he de passar per carta hauran passat les festes en rebre la contestació. I si l'han de posar per telèfon, per poder xerrar amb les 119 associacions... Una vegada vàrem haver de fer 428 cridades, perquè o bé no contestaven, o comunicaven. Amb un "fax", hi haurà més agilitat i la part econòmica serà més beneficiosa.

—Aquests dies s'haurà constituït la nova junta directiva.

—Sí. A les eleccions tots surten vocals, però després el president dona els càrrecs. Hi ha quatre vice-presidents elegits per l'assemblea: un per Menorca, un per Eivissa, un per la part forana de Mallorca i l'altre per Palma.

—¿Com van les relacions entre la Federació i el Govern de la CAIB?

—Han de millorar en el sentit que ens han de tenir més en compte... si bé ara sembla que volen cooperar més. No es que no fessin coses per a nosaltres, però les feien sense demanar-nos res i ara in-

tentarem que s'institucionalitzin. Si, per exemple, hi ha mil milions per invertir en tercera edat, nosaltres podem dir qui ho necessita més... Si, per exemple, un vol aire condicionat mentrestant es dona una greu problema com és que a Ciutat, on encara hi ha centres que no tenen res, ni seu social. A partir d'ara comptaran amb nosaltres per planificar el que s'hagi de fer.

—¿I amb el Consell Insular?

—Sempre hem tengut cooperació a través de la Conselleria d'Acció Social. Han subvencionat amb un tant per cent moltes de les nostres activitats, com per exemple la gimnàstica.

—A nivell d'Espanya, ¿com està?

—En general estan més malament que nosaltres. Es pot dir que sols tenen allò que té INSERSO, llevat de la Federació Catalana, que va tant o més bé que nosaltres, perquè ells tenen més gent involucrada, de professions liberals. Ells compten amb metges, economistes, advocats... gent que coopera amb aquest món.

—¿I les altres regions d'Espanya?

—Ens demanen molta informació per saber com i com no... van molt més retardats que nosaltres i no estan organitzats. Ara ho intenta Aragó... Alacant... i també Valladolid.

—I de la FIAPA (Federació Internacional d'Associacions de Persones d'Edat), ¿tu ets vocal per Espanya?

—Sí, perquè allà és per sis anys i encara me'n resten dos. En fa quatre que ho som.

—¿Teniu reunions de caràcter internacional?

—Sí. Així com enguany fou a Barcelona, el pròxim serà a Poitiers

Ara farà tres anys, era el 22 de febrer de 1990, que Rafel Socias fou rebut en audiència pel Rei

(França), en el setembre. Per cert que pensam organitzar un viatge. Hi haurà un dia i mig de temes i després es visitarà París.

—En certa ocasió t'entrevistares amb el Rei d'Espanya. ¿No és així?

—Sí; i fou amb motiu d'intentar fer el Consell Espanyol de Persones Majors. Convocaren les províncies que tenien qualche cosa muntat i hi vaig anar per Balears. El Rei ens animà a que lluitàs-sim per aconseguir, sinó una millor qualitat de vida, sí per millorar-la en el sentit de fer-la més agradable.

—I ja per acabar, ¿amb quina il·lusió comences aquests quatre anys de... comandar, si es pot dir així?

—Més que comandar, és feina. I els que em coneixen ja saben que en faig o no en faig. I si vaig acceptar que m'elegissin fou perquè vull continuar treballant. Intent esser així com diu l'Evangeli: "El talents no es poden enterrar. Si no els fas fructificar, el Bon Jesús després te'n demanarà compte i et donarà creu per una altra banda". Consider que puc fer una labor positiva en el sentit de millorar bastant la qualitat dels nostres majors dins Balears. I ho faré amb gust i entusiasme.

O.Arbona

Sa Fira d'enguany va convoca

El bon temps que va acompanyar féu que l'assistència de públic a *Sa Fira d'enguany* esdevingués un acte multitudinari. Els carrers que donen a Plaça, la mateixa Plaça i l'Avinguda d'Es Dau resultaren petits a partir de les deu del matí i fins a les 2 de l'horabaixa del dia 6 de desembre passat.

Els montuïrers diuen que aquesta fira fou la més participada. I no tan sols de gent, sinó també d'expositors. Tot Es Dau n'estava ple: maquinària, vehicles, bestia, joguines, queviures, articles de casa i del camp, mostres de ca rater, de ca de caça, de ca de bestiar, d'aus variades... tot atreïa l'atenció de la gent. I a dir ver que pertot n'hi havia. D'aquí i d'allà. Bastava veure com pràcticament tots el carrers de la vila i de més enllà estaven ocupats per vehicles vinguts de pobles externs i de Ciutat.

I no parlem de "*Sa mostra de Sa Perdiu*". Enguany va superar en participació la dels anys passats. N'hi acudiren 51, la majoria de fora poble, de la modalitat del reclam.

A les onze en punt la banda de música donava la benvinguda a les autoritats i

acte seguit començava el cercavila des de Plaça fins a la fi d'Es Dau. A més de les autoritats locals, encapçalades pel batle, vengueren els consellers d'Indústria, Alexandre Forcades, i el de Cultura, Educació i Esports, Bartomeu Vidal, i naturalment el President del CIM, el nostre paisà Joan Verger. També destriàrem a la comitiva alguns batles de pobles de la Mancomunitat des Pla.

Entre les distincions que foren entregades cal esmentar la de l'anterior president de l'Associació de Caçadors amb reclam, Miquel Ferrer, ja difunt i que va rebre la seva viuda; la que s'entregà a Joan Miralles Julià, guanyador absolut de la prova de cant i les que reberen molts de participants.

Com es costum, aquesta *XIV Fira de Sa Perdiu* se celebrà a Plaça i les proves de cant, davant el local de l'Associació de Majors, on es va instal·lar el parat simulacre. Una fira, i no sols pel que fa a la de la perdiu, sinó en general, que es recordarà per la nombrosa participació i pel bon temps, que també va col·laborar a la festa.

Fou tanta la gent que es va reunir a Montuïri el matí del dia de

o pressupost

a Montuïri multitud de visitants

s concursos de *Sa perdiu*, de cans de tota classe, de
ostres de bestiar i d'aus diverses, revelaren l'interès
d'aquesta manifestació popular

ira, que pertot hi havia gent i resultava quasi impossible circular

L'alimentació del moix

Característiques diferencials i necessitats específiques

alts nivells de vitamina A. Li seria contraproduent.

Aquesta deficiència tal vegada es deu a una pèrdua que el moix ha experimentat al llarg de la seva evolució, per la seva gran facilitat per caçar preses animals, donada la seva gran agilitat i silenci a l'atac.

De tot això es deriva que no hem d'alimentar el moix com si es tractàs simplement d'un *ca petit*, sinó conèixer les seves necessitats nutritives específiques a fi d'aportar-les-hi amb un producte adequat a la seva espècie.

J. Miralles Bibiloni

Durant molts d'anys el moix ha estat considerat com un animal de companyia de segon grau, comparat amb el *seu germà* el ca.

Avui, pel contrari, s'observa una millor evolució en el moix que en el ca. I això fa que de cada dia s'especifiqui més la nutrició d'aquests animals.

Té molta importància en l'alimentació del moix, la ingestió d'aigua, essent la quantitat òptima que ha de consumir diàriament, de 60 a 70 mil·lilitres per quilo de pes (aproximadament 3 ò 4 vegades la matèria seca menjada).

Els moixos són més triats, capritxosos, més difícils que el ca en qüestió de l'alimentació. Poden estar molt de temps sense menjar, si no els agrada. Tenen apetència pels aliments que són agres, proteïna animal, grasses d'origen vegetal... i són indiferents davant llepolies o substàncies aferradisses.

Particularitats fisiològiques

El pas dels aliments pel tub digestiu del moix és molt ràpid (18-20 hores); per això ha d'esser molt intens i nutritiu.

El moix esqueixa molt bé però rosega molt malament. La seva saliva no té amilàcia, la qual cosa fa que no serveixi per a la funció digestiva. També el moix necessita proteïnes de qualitat, les quals les troba en els aliments d'origen animal. I respecte a les grasses, li van bé les d'origen vegetal i animal, els hidrats de carbó els necessita mig preparats.

Un excés de vitamina A li produeix malestar i fins i tot el pot emmalaltir. Seria el cas dels moixos alimentats exclusivament amb fetge, aliment molt nutritiu però gens equilibrat, sobretot pels

S.I.A.C.

EL CAMÍ MÉS CURT PER TOT EL QUE VOLS SABER SOBRE L'ADMINISTRACIÓ

EL TELÈFON AMB RESPOSTES

Servei d'informació i atenció al ciutadà

GOVERN BALEAR

CONSELLERIA ADJUNTA A LA PRESIDENCIA

Gabriel Cerdà Cerdà "Badia"

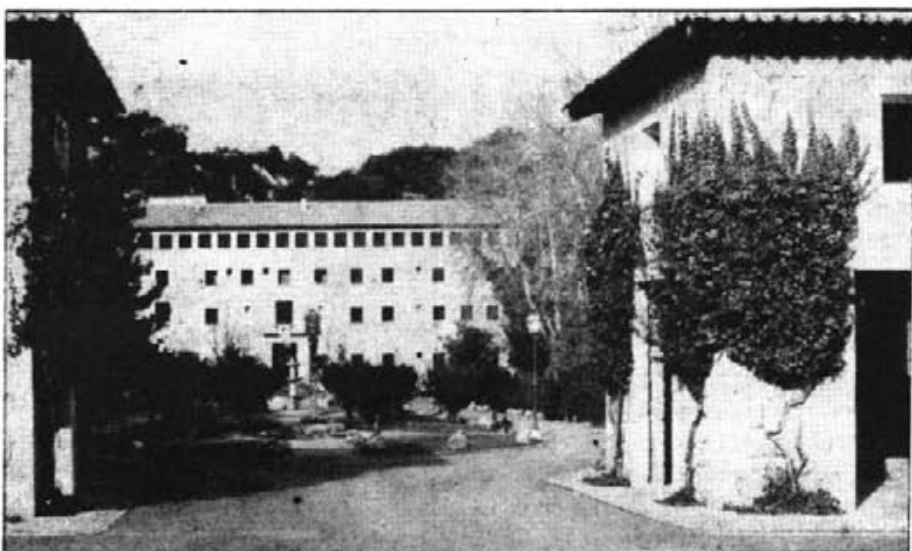
Frare llec dels Sagrats Cors destacà per la seva humilitat i bondat

Un bon dia de matinada, a començaments de l'any 1930, l'amo en Joan Cerdà Verd "Badia", casat amb madò Catalina Cerdà Mayol, va agafar el carretet amb el seu fill únic (també tenia dues filles) i partiren cap a Ciutat per anar al convent dels Missioners dels Sagrats Cors del carrer de la Pau, perquè en Gabriel, estava ben decidit a ésser religiós d'aquella Congregació.

En Gabriel, però, de petit ja havia anat a escola a Ca Ses Monges, com la majoria dels infants montuïrers, fins a l'hora de fer la Primera Comunió, si bé des d'uns mesos abans d'aquesta celebració, sa madona de Ca Ses Donades, que vivia a la Plaça Vella i era veïnada de ca seva, es va molestar i esforçar perquè aprenguéssin millor les oracions.

Una vegada haver combregat, passà amb altres nins a l'escola que aleshores impartia el mestre Palou, en carrer de Baix, damunt Can Ferrando. Allà estudià, sense distingir-se molt. Ben prest, però, els seus pares ja l'obligaren a anar amb ells a fora vila. Això féu que els anys de la seva joventut es dedicàs a les feines del camp, conrant blat, des de la sembra fins que el gra ja era a ca seva. També tenien una bona vinya, que en Biel vermava i en feia molt de vi i n'omplien el cup. Així un any i un altre. No el preocupava gens la idea de les al·lotges, ni el festejar, ni el matrimoni. Tenia dues germanes, na Rosa i na Isabel, i encara que elles es casaren, en Gabriel, interiorment ja havia pres la determinació de fer-se religiós. Va tenir contacte amb el Pare Verd (1) i es va decidir, en plena joventut, a seguir la vocació religiosa, a la qual s'inicià de ple aquell mateix dia que amb el seu pare es presentaven al Convent dels Sagrats Cors.

Gabriel Cerdà Cerdà nasqué a Montuïri el 4 de gener de 1903. Als 26 anys havia sol·licitat l'ingrés a dita Congregació i després d'haver-li-hi concedit, l'any següent, des de Ciutat se'n hagué d'anar al Santuari de Sant Honorat, a començar el noviciat, el 25 de març de 1930. Estigué un any per aquells indrets, en contacte amb Déu i amb la natura, i el 26 de març de 1931 féu professió religiosa.

Lluc, on devers els anys 52-70 l'"hermano Cerdà" era l'encarregat de vendre objectes piadosos

Com a germà llec i acabat de professar, se'n anà a Lluc i allà, malgrat que tartamudejava des del seu naixement, donava classes als blavets més petits de l'escolania, tasca que alternava fent també d'hortolà en el mateix hort del Santuari llucà, tot aprofitant que ja havia cuidat de petit hort que els seus pares tenien en el poble. De totes maneres degueren tenir eficàcia aquelles xerrades i lliçons, ja que diferents capellans d'aquella Congregació, de majors, encara recordaven molt, d'allò que els havia dit l'"hermano Cerdà", quan eren petits, sobre la devoció al Cor de Jesús.

Freqüentment, quan el seus pares el visitaven —a Lluc, a Sant Honorat i fins i tot a Barcelona—, li preguntaven si s'enyorava. I ell sempre els contestava: "El Bon Jesús vol que estigui aquí". I això que en Biel era l'estimat del seu pare.

Més envant fou destinat a la Península, a Navarra, a Artajona, Lamiarrita a Arizcun. Després tornà a Palma i fou pel juliol de 1949 quan de bell nou fou traslladat a Sant Honorat, i aquí, en aquesta ocasió, hi residí poc més de dos anys, ja que pel setembre de 1951 es tancà la casa que la Congregació tenia en aquest indret, i novament l'enviaren a Lluc, on, i fins que la seva salut li permeté, el trobam com encarregat de la venda d'objectes piadosos a la botigueta d'aquest Santuari.

Al poc temps, però, es va veure molt afectat per diferents malalties, les quals li varen produir una vellesa prematura i li impediren qualsevol classe de treball. I uns anys després, pel maig de 1970 sofrí la fractura del fèmur i des d'aleshores romangué impossibilitat. Amb tot i amb això allà fou ben atès al llarg de més d'un any de malaltia, fins que el 18 d'agost de 1971 entregà l'ànima a Déu. Sols tenia 68 anys d'edat i 41 de professió religiosa.

Podem assegurar que durant tota la vida, el frare llec Gabriel Cerdà fou fidel complidor del seus deures i sempre molt ordenat. Posava el seu seny —encara que adesiara inoportunament— perquè tots complissin la tasca que tenien encomanada, sobretot quan se'n adonava dels seus descuits. Això, en religió, li va suposar més d'un disgust, però Déu el va purificar al llarg d'aquesta malaltia, quan es va veure obligat a dependre dels altres. I fou aleshores quan el nostre ressenyat va donar proves de conformitat; tant fou així que, durant aquesta darrera malaltia, cada dia es mostrava més amable i agrait amb tots aquells que l'enrevoltaven (2).

Onofre Arbona

(1) Montuïrer. Cfr. **Bona Pau**, octubre 1992.

(2) Les dades d'aquesta ressenya ens les facilità la seva germana Isabel i la Congregació de MM.SS.CC.

Joana Cloquell Fiol, "Juanita Xigala"

Nasqué fa 85 anys a l'Argentina però des de la majoria d'edat viu a Montuïri i encara enyora el temps viscut allà

Recordam perfectament aquella jove d'aire distingit que els anys de la nostra guerra civil i posteriors vivia al carrer Major, a un centenar de metres de ca nostra. La seva figura es movia amb una certa dificultat quan caminava.

El firmant era un nin encara, però com tots els nins, observador del que passa al seu entorn. Diríem també que a més de la seva dificultat física, s'hi afegien, estant en plena joventut, altres problemes, tal volta una certa incomunicació humana a més de l'estretor pròpia de la post guerra civil. El fatalisme s'havia apoderat de bona part de la societat i el futur es veia fosc.

Ella havia vingut d'un altre món. Un món jove i puixant que en res s'assemblava al que tenia al seu entorn. No es trobava estranya al nostre poble, però li mancava el calor de les amistats que comencen a la infància i es reforcen en la joventut. Aquestes amistats d'infantesa que haurien crescut juntament amb ella, romangueren allà, a Sud-Amèrica, on havia vist la llum per primera vegada.

En la nostra interlocutora observam un aire, un estil, unes maneres d'expressar-se que ens recorden la inquietud que durant els anys trenta i quaranta tenien les classes humil i mitja de la nostra societat, quan lluitaven per tenir una cultura i per obrir-se a un món millor.

El que s'ha dit anteriorment es refereix a la nostra entrevistada, na Joana Cloquell Fiol "Juanita Xigala".

Nasqué a l'Argentina, al poble de Colonia de Mendoza, província de Mendoza, un vint-i-set de desembre de 1907. És la germana d'en Jaume, el pare d'en Sebastià "Xigala", casat amb na Francisca Maria Gomila, i amb els quals habita.

És també la darrera de dotze germans i germanes dels quals sols en sobrevissqueren vuit: quatre germanes i quatre germans. Sap llegir i escriure

correctament.

A principi de segle, en plena febre emigratòria, els seus pares embarquen cap a l'Argentina, duent-se amb ells sis fills de molt poca edat. Ella no era nada encara. Una vertadera aventura, que avui s'hauria de pensar més de tres vegades abans d'arriscar-s'hi. Indubtablement, la necessitat fa fer coses.

Insisteix en que la tractem de tu. Ens costa i optam per un terme mitjà. El seu tracte és mesurat i agradable.

—¿Què us sembla, "Juanita", si ens contàveu, des del principi, els records d'aquesta experiència viscuda durant 85 anys? ¿Què recordau de l'Argentina?

—Com et suposaràs, a l'edat de dos anys i mig que jo tenia quan vinguérem, els meus primers records d'allà són pocs i confusos. De la segona estada ja me'n record més bé.

—I de la curta estada a Montuïri, durant la vostra infància, ¿què ens podeu dir?

L'atractiu de la seva cara s'accentua quan ens contesta, amb veu greu.

—Tenc records dolorosos i altres fel·lçons. Entre els primers destacaria l'atac

de poliomielitis que vaig sofrir poc temps després d'haver arribat de l'Argentina. Vaig quedar molt afectada, amb el braç esquerre i la cama dreta immobilitzats. Tota la meua vida quedà marcada per aquest fet.

—¿Us recuperàreu d'aquesta malaltia?

—No del tot, però sí, bastant. Em tractava el metge "Freret", que a ca seva ja m'aplicava l'electricitat. A més, em feia dur botes altes. Més envant els meus pares em dugueren a Barcelona, on els metges em tractaren amb vitamines i em posaren uns ferros a la cama, que vaig dur juntament amb les botes altes fins que vaig complir set anys. Dit sia de pas, als anys quaranta també m'operà del peu aquell famós metge de Pollença.

—Això són les impressions i records desagradables i dolorosos. ¿Quins són els agradables?

—La meua Primera Comunió. La vaig celebrar a Montuïri. Feia relativament pocs anys que havíem vingut de l'Argentina i ens trobàvem amb bona posició econòmica. Per tant, als familiars i a uns pocs amics els obsequiàrem amb un cafè amb llet i una ensaimada. Aquest dia també em llevaren els ferros de la cama i em compraren unes altres botes altes. Record molt bé aquests detalls i també la felicitat que suposà per a mi aquesta data.

—¿On anàreu a escola?

—Estant a Montuïri només vaig anar a Ca Ses Monges, perquè a l'edat de nou anys tornàvem embarcar.

Alçam el cap i la miram, amb muda interrogació. Ella fa la mitja i continua.

—Com deia, als nou anys, reembarcàvem cap a l'Argentina, i tornàrem a Mallorca definitivament quan jo havia complert els devuit anys. A Montuïri hi havíem deixat el meu germà Jaume, casat ja, pare del meu nebot Sebastià.

—Per tant estàreu nou anys més a l'Argentina. ¿A què us dedicàveu?

—A l'agricultura. Conràvem la terra. Jo anava a escola. Quan tornàrem jo havia

complet devuit anys, com he dit abans. El meu pare havia sofert una embòlia de la que s'havia recuperat parcialment i la meua mare patia del cor.

—¿Què ens podeu contar de l'Argentina d'aquells temps?

—Mira —ens contesta—, jo record que el meu pare a l'hora de dinar s'asseia a la taula amb tots els treballadors que teníem. Els tractàvem tan bé com sabíem i podíem. El nivell de vida de la gent humil era allà molt baix, i el dematí, abans de començar la feina, demanaven "el diari" a mon pare.

—¿"El diari"? ¿A què es referien?

—Era una anticipació, una bastreta en metàl·lic del jornal que havien de començar, perquè no tenien què menjar. Clar, hi havia gent que vivia millor.

—Bé, parlem de la vostra tornada a Montuiri i a una edat meravellosa: 18 anys. ¿A què us dedicàreu aleshores?

—Quan ens contesta, la veu de na "Juanita" té un deix, una nota d'amargura.

—Estàvem enrevoltant l'any 1925. En aquells temps hi havia poques oportunitats perquè les dones es realitzassin. Únicament el camp. Jo vaig estar a ca nostra fent feina a la casa i cuidant el meus pares.

—¿Com passàveu els diumenges?

—El matí, a l'Ofici. Els horabaixes, amb les amigues anàvem a l'estació a veure passar el tren i els cotxes. També m'ocupava de cuidar les plantes decoratives de ca nostra. Els vespres d'hivern anàvem a vetlar a S'Holanda.

—¿No anàveu mai al ball o al cinema?

—A penes hi anava, i té una explicació: Jo tenia una tia molt religiosa, que era mestra, per cert: na Joana-Aina "Xigala". I per res li hagués donat un disgust anant a un ball. A més, les monges també eren molt severes en aquest aspecte. Al cinema, que era mut, hi anava qualque vegada, però havia d'estar alerta als doblers.

—¿Podríeu dir-nos quins foren o quins són els anys millors de la vostra vida?

—Del passat, els que vaig passar a l'Argentina, sempre vaig viure amb l'esperança de tornar-hi, però el Moviment destruí aquesta il·lusió. Ara també estic molt bé, el meus nebots, en Sebastià i na

Francisca, em tenen molt d'esment.

—Hem observat que sempre heu tengut present l'Argentina en la nostra conversa. ¿Què tenia aquest país per vos?

Respira fons abans de contestar.

—Era un país jove, on es podia somniar en un futur. Et senties lliure, sense prejudicis.

—Si ho permeteu canviarem el tema: El molf de Can Xigala, ¿té res que veure amb la vostra família?

—Sí. El molf de Can Xigala, que està devers Sa Torre, pertanyé als meus avantpassats, durant set generacions. La meua família disposava de bastants terres. Econòmicament es pot dir que estàvem bé, però a rel d'un negoci que duqué el cap de la família amb un soci que l'enganyà, quebraren.

Fa una petita pausa, i ens traslladam a una època agradable per a ella.

—Volia dir també que hi va haver un temps, que record amb enyorança i amb molt de gust: Va esser poc temps després del Moviment, quan decidírem, na Maria Andreu Oliver (d'Horteta) i jo, posar la perruqueria. Tenia en què ocupar-me, tractava la gent... m'entretenia. Tinguérem aquest negoci obert durant 39 anys. És un dels temps millors que he passat. Com també els anys en què els fills d'en Sebastià i na Francisca eren petits. També ara em sent molt bé amb ells, m'hi sent feliç, amb la meua família, que m'atenen molt bé. Els temps de jove no els enyor, em sentia molt tota sola.

—Ens podríeu dir una característica de la gent de llavors, d'aquell temps, i com som avui?

Ens mira com si miràs un nin petit. Amb una llum amable als seus ulls. No ha de pensar molt per contestar.

—Clar que sí. Altre temps eren més tancats. Les persones estaven més aïllades unes de les altres. Avui són oberts, saben comunicar-se amb facilitat i saben expressar més bé els seus sentiments.

—Una darrera pregunta: ¿Quins vehicles de cultura hi havia a Montuiri al primer quart del segle actual?

—Oh, fiet! Molt poca cosa. Qualque diari, pocs; les novel·letes, "fulletons" que qualcú, si podia, comprava i que es rebien per entregues, periòdicament...

Aproximadament aquesta foto de na "Juanita" fou feta fa 50 anys

poques coses més. També els "trobos" que ens cantaven pels carrers algun cec o baldat que venia al poble i es passejava pels carrers. Els correm darrera per sentir-los cantar. Els "trobos" que et dic valien una peça de quatre, generalment. Però no tothom podia comprar-los. Els mitjans de cultura no arribaven a nosaltres amb la intensitat corresponent ni la constància adequada.

Deixam na "Juanita" amb la impressió que, com altres persones del nostre poble, en aquells anys desitjava rompre traves i volar més enfora, sortir de la monotonia. Desgraciadament en aquella època, l'horitzó on es pretenia arribar estava molt lluny. Impossibile d'aconseguir a les seves aspiracions.

Miquel Martorell Arbona

Programació de Ràdio Murta

107.7 de la F.M.

Divendres

- de 21'30 a 22'30 Murta Pop (música en general)

Dissabte

- 11'30: Llacor d'en Moiana (entrevistes, debats, informació, divulgació, etc.)

- 12'30: L'entrevista del migdia.

- 13: Informatiu Murta (informació local)

- 14: Esportiu Murta (esportiu local).

- 15: Programa escolar.

- 15'30: El món del motor.

- de 16 a 17: Murta Heavy (Muscal)

LA NOVA P.A.C. (Política Agrària Comú)

Resum de la conferència donada per l'enginyer agrònom i Director Territorial del M.A.P.A. de Balears, Jaume Grimalt. La introducció fou exposada pel Director General d'Agricultura, Jaume Darder

Amb aquesta reforma, de la qual n'hem sentit parlar molt, la P.A.C. imprimeix una volta de 180° a una concepció tradicional de l'agricultura: el que està a dalt passa a baix i el que està a baix a dalt.

Aquests anys passats l'objectiu era el d'alimentar una població cada vegada més nombrosa i garantir als pagesos unes rendes que els permetessin viure dignament.

És cert que en aquells moments l'Estat Espanyol no estava integrat dins la C.E.E., però la seva situació, en els aspectes que hem assenyalat era comparable.

Era precís impulsar una agricultura productiva, de grans produccions, per donar menjar a tothom. Per aconseguir aquesta productivitat s'impulsaren millores tecnològiques, genètiques, sanitàries, i s'establiren preus de garantia dels productes considerats de primera necessitat.

Europa va aconseguir els primers objectius i fins i tot els va sobrepassar. Anys més tard el problema europeu ja no era la falta d'aliments, si no els excedents del FEOGA: Gran part dels pressupostos de la C.E.E. es gastava en la conservació dels "rius de llet i muntanyes de mantega" que amenaçaven ofegar l'economia de la comunitat.

Fou necessari establir mecanismes: quotes lleteres, tasses de responsabilitat, per frenar aquestes produccions.

D'altra banda, Europa es va haver de protegir mitjançant barres arençallàries, de l'entrada de productes estrangers, obtinguts a preus més competitius amb totes les dificultats que això comporta al comerç exterior i a les relacions internacionals.

La nostra incorporació a la Comunitat Europea es va fer en un temps en que la vella P.A.C. ja mostrava la seva inadequació a les circumstàncies del moment. Això, afegit a les nostres deficiències tecnològiques -escassa implantació de l'associacionisme agrari i manca d'actualització professional a la pagesia, o dit amb poques paraules, manca de modernització del sector agrari- constituí un gran impacte, una mala ferida al mon de la pagesia, que va quedar, a més de ferit, desorientat i sense saber per

quin cap havia de prendre.

La nova P.A.C. pretén donar resposta a demandes presents i futurs, que estan molt allunyades d'aquelles que es plantejaven els anys cinquanta i seixanta.

Per resumir les directrius de la nova P.A.C. en unes poques línies, hauríem de dir:

a).- En lloc de donar ajuda a la producció (preus de garantia), donar l'ajuda al productor (indemnització).

b).- Allà on es fomentada la productivitat, ara s'incentivarà la qualitat del producte.

c).- Afavorirà les actuacions dels pagesos que tinguin com a finalitat preservar o millorar el medi natural.

L'aplicació de la nova P.A.C. es durà a terme de forma gradual. La roda començarà a girar a partir de la campanya 1993 /1994 aproximadament els mesos abril o maig.

Gaspar Socias Mora

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Agricultura i Pesca

FEIM SERVIR TOTS ELS MEDIS AL NOSTRE ABAST
PER A ADAPTAR EL SECTOR PRIMARI A EUROPA

Una estada a Binifaldó i crítica d'una pel·lícula

Aquest mes, els alumnes de la segona etapa escriuen sobre dues activitats extraescolars que realitzaren el mes de novembre. Una nina de sisè ens conta l'estada de dos dies al camp d'aprenentatge que el Ministeri d'Educació i Ciència i la Conselleria d'Agricultura tenen a Binifaldó i alumnes de setè i vuitè ofereixen la seva opinió de la pel·lícula que varen anar a veure al Metropolitan, "Els darrers dies de l'Edèn"

ESTADA A BINIFALDÓ

Els alumnes de sisè curs anàrem a Binifaldó els dies 3 i 4 de novembre. Ara contarem on vàrem anar, què vàrem fer i com ens ho vàrem passar.

Dins l'autocar, les nines cantàvem "Mecano", "Ossifar" ... Els nins estaven farts de sentir-nos i, per això, escoltaven música d'una ràdio que havia dut en Joan Antoni.

Quan vàrem arribar a Binifaldó, vàrem deixar les maletes a la casa i ens vàrem anar cap a Lluc. Allà, berenàrem i varem començar el primer itinerari: "Joc de descoberta de Lluc". Havíem de fer grups de quatre. Jo anava amb na Cati, na Joana i na Margalida. El joc consistia en completar les preguntes del fulls que ens havien donat. Després, vàrem dinar, jugar i partírem cap a "Sa Cometa dels Morts".

Ens vàrem ficar dins una cova. Ens va agradar molt. Na Bàrbara, la monitora, ens va cronometrar per saber quin temps podíem aguantar sense xerrar. Estàrem sis minuts! El rècord de la nostra escola.

Seguidament, marxàrem cap a la casa de Binifaldó. Ens varen donar les habitacions i ens posàrem el pijama... Ostres!... Hauríeu d'haver vist el pijama d'en Collet! Era del seu germà. Anàrem a sopar de bistec i botifarró torrats, pa amb oli i una ensalada de fruites... Meeell.

"Saps, na Maria Francisca té dos cors?"- demana-li. Era un joc que ens va ensenyar la professora, Jerònia Capó, i ens va divertir molt.

Mentre els mestres sopàvem, vàrem anar a jugar dins les habitacions amb els nins. Més tard, vàrem contar acudits, fer jocs i ballar dins la sala gran, al costat de la xemeneia. Jo vaig ballar amb en

Els nins i nines de 6è gaudiren extraordinàriament de l'estada a Binifaldó

Joan Antoni, Pep Collet, Bernadí, Pere i un parell més. Aquest vespre ens ho vàrem passa "massa".

Devers les dues anàrem al llit. Els nins ja dormien i nosaltres, les nines, contàvem històries a na Jerònia.

Al matí berenàrem i férem "Sa Volta a sa Muleta" amb en Joan, el monitor d'aquest segon dia. Quan pujàvem, ens aturàrem a la planta embotelladora. Ens varen donar una ampolla d'aigua i un boli. Igual que ahir, ens ho vàrem passar super-bé.

Després del recorregut i d'haver après moltes coses, tornàrem a les cases tots afamegats. L'arròs a la marinera, el calamar a la romana i la fruita varen tornar a ser mel.

Jugàrem una estona i, a mitjan hora-baixa, vàrem dur a terme el darrer itinerari: "El reconeixement de plantes". Era com un joc: observaves la planta i si contestaves bé, les respostes et conduïen per les pistes del nom del vegetal.

Finalment, vàrem berenar, esperàrem l'autocar que ens tornà a Montuïri on arribàrem devers les vuit les vespre.

No sé els altres, però jo vaig fruir de debò. Ara mateix hi tornaria!

Maria Antònia Rossinyol Pocoví, 6è

CRITIQUES CINEMATOGRAFÍQUES: "ELS DARRERS DIES DE L'EDÈN"

Ha estat un dels films que més m'han agradat; molt educatiu per a petits i grans. Quan el veus, te'n adones de la situació de la selva amazònica i del que han de passar les tribus. Això ens ha mostrat que la vida al planeta, d'aquí a

un anys, serà molt difícil per als humans. Esper que els qui destrossen la natura, mirin aquesta pel·lícula i ho deixin fer perquè serà millor per a tots. El que no m'ha agradat és que ha estat molt curta.

Sofia Schultz Alberola, 7è

Critic el govern brasiler per vendre el pulmó de la terra a les indústries, principalment a les americanes.

Critic la gent que es ven per doblers. També critic les persones o societats que posen en reserves el indígenes i aquelles que tallen un tros de selva, no el repoblen com s'hauria de fer.

També critic la gent que contamina l'aire o l'aigua i, a més a més, aquelles empreses amb fam expansionista i no pensen en el futur de la terra.

Miquel Cañellas Ramonell, 8è

Jo trob que aquesta pel·lícula és molt bona. El director ha pensat molt perquè, a la part final, mai no podien trobar el remei per a curar el càncer. Encara no s'ha descobert i, per això, es crema tot i el doctor i la seva ajudant se'n van a buscar a un altre lloc de la selva amazònica la flor i les formigues que contenen la solució.

Té unes parts d'alegria i unes de tristes. Les primeres es refereixen als moments en què el metge i la seva ajudant cerquen les flors i es penjen per aquelles cordes i, també, quan la tribu mescla les arrels de la flor amb fullaraca; tots van "amb el cul a l'aire". Les escenes tristes, quan es perd el remei i tot es crema.

Cristòfol Andreu Amengual, 7è

Els deu fets que més han destacat a Montuïri durant 1992

L'acte literari amb motiu dels 40 anys de Bona Pau tengué lloc a la sala d'actes de l'Ajuntament

Els 40 anys de Bona Pau

Dia 26 de gener tot el poble, encapçalat per l'Ajuntament, reté homenatge a Bona Pau amb motiu dels 40 anys. L'assistència dels que havien estat rectors, de les autoritats autonòmiques i locals, l'ofici solemne, l'acte literari a la sala d'actes de la Casa de la Vila, la inauguració dels monuments a la carretera del Puig i el dinar de germanor, tot això i l'ambient que envoltà l'esdeveniment suposaren una mostra del recolzament del poble cap a Bona Pau.

La nova època dels carnavals

Dia 29 de febrer, la festa dels darrers dies va resultar extraordinària. els concursos de carrosses, de comparses, de disfresses i, sobretot, la rua, obriren una nova època dins els carnavals de Montuïri. Ara esperam la continuïtat.

El PSM impugna

L'acord de l'Ajuntament sobre la inclusió d'un poliesportiu en el Pla d'Instal·lacions Esportives aprovat el 13 de febrer, fou posteriorment impugnat pel PSM mitjançant un recurs de reposició contenciós administratiu. A la fi d'any encara no s'havia resolt.

Aigua suficient

En el Pou del Rei es va trobar, després

d'intents a altres llocs, el caudal d'aigua suficient per abastir Montuïri quan s'hagi canalitzada. Això ocorria en el mes de març.

Futbol base: campions

Aquesta darrera temporada fou de completa satisfacció pel que fa al futbol base montuïrer. Pel mes de juny publicàvem que "els benjamins i els infantils acabaren amb la imbatibilitat dels líders; el cadets quedaren classificats en quint lloc, i el juvenils, campions imbatuts, ascendien de categoria". Tota una tira d'èxits

La parròquia cedeix Ca s'Escolà

Dia 15 de juny el batle i el rector firmaven el document de cessió de l'edifici de Ca s'Escolà a l'Ajuntament per dedicar-lo a local de l'Associació de Persones Majors.

El cossiers a "l'Expo"

Va esser motiu de controvèrsia l'anada i actuació dels cossiers a l'expo de Sevilla, el 2 de juliol. Pel poble se'n parlà molt i Bona Pau i els diaris de Ciutat inclogueren articles de molt diversos matisos.

Il·luminació de l'església

Dia 9 de juliol començaven les obres i

per les festes de Sant Bartomeu ja fou inaugurada la il·luminació exterior de l'església i campanar. Una millora d'embelliment que no ha suposat excessives despeses.

Festes patronals conflictives

Quatre fets, durant les festes, feren que Sant Bartomeu es consideràs conflictiu: la cremada de la bandera nacional espanyola de la balconada de l'Ajuntament, la no tocada de la banda de música el dia de la festa major i les bregues en el futbol i dins el poble. Uns fets que no s'haurien de tornar repetir.

Canvi de rectors

Dia 5 de setembre es feu el relleu de rectors: Pere Orpí deixava Montuïri per responsabilitzar-se de la feligresia de Sa Colònia de Sant Jordi i Mossèn Onofre Torres venia a regentar la parròquia de Montuïri. El Vicari Episcopal presidí la cerimònia.

Altres fets remarcables

No sols el descrits, sinó que altres fets d'importància incidiren dins la vida de Montuïri durant l'any 1992. Podríem citar l'exposició de 4 peces d'art antic (segles XIV i XV) de Montuïri a Washington (març), la cessió de fotos antigues a la biblioteca municipal (abril), la tornada a la vila d'en Macià Manera (6 maig), la inauguració d'Es Cantó (11 maig), l'homenatge que retérem a Gabriel Gomila pels 25 anys (12 juny), el nomenament del batle, president del C.D. Montuïri (juny), la trobada de 1.000 persones majors a la vila (20 juny), l'oferiment pel batle de càrrecs de responsabilitat a regidors de l'oposició (juliol), si bé aquests no els acceptaren (octubre), la passada de la flama olímpica per Montuïri (23 juliol), la inauguració de la benzinera (27 juliol), la convocatòria del I Concurs de Conte Curt, guanyat per Gabriel Julià (agost), el funcionament d'una unitat d'educació infantil (setembre) i ja el concert de la Camerata de Llevant amb les corals de Montuïri, Porreres i n'Honorat Moll (5 desembre) a l'església parroquial.

Els cadets han estat dos mesos i mig sense perdre

Els infantils de futbol sumen els primers punts i la primera victòria

Els trets més significatius del darrer mes de l'any han fet referència als canvis d'entrenadors, a la bona marxa de equips de bàsquet i de futbol-sala benjamí, als dos mesos d'imbatibilitat dels cadets i als primers punts obtinguts pels infantils de futbol.

Els infantils havien estat entrenats per sis persones diferents durant els primers mesos de la lliga. Els seus dos mestres titulars no podien preparar-los amb regularitat i, per aquest motiu, en Cristòfol Ors se n'ha fet càrrec de l'equip. També hi ha hagut substitució a l'equip benjamí: Joan Verger Jaume és ara el nou entrenador en lloc de Felip Ramis de Sant Joan.

També cal esmentar que els infantils de futbol han assolit la primera victòria i amb l'empat davant del Binissalem tenen ja tres punts; que les nines de bàsquet infantil van les primeres i que els cadets de futbol han estat dos mesos i mig sense perdre. Entre el 10 d'octubre (Espanya) i el 26 de desembre (Manacor) havien romàs imbatuts.

El equip "no de futbol" s'han portat molt bé en el comiat de l'esportiu any 1992. Els dos equips de bàsquet (mini i infantils) han guanyat tots els partits disputats i les segones lideren el seu grup. A futbol-sala benjamí, els nins de tercer i quart no han perdut cap encontre dels sis jugats.

RESULTATS

Els resultats dels equips de futbol montuïrers del passat mes de desembre han estat els següents:

Benjamins

Barracar, 3 - Montuïri, 1
Montuïri, 1 - Campos, 3
Montuïri, 3 - Apa S. Servera, 3

Infantils

Montuïri, 2 - Barracar, 0
J. Sallista, 12 - Montuïri, 0
Montuïri, 2 - Binissalem, 2

Cadets

Montuïri, 6 - Margaritense, 3
Montuïri, 1 - Manacor, 2

Juvenils

Montuïri, 0 - Pollença, 0
Montuïri, 2 - B. Cala Millor, 0

L'equip infantil de bàsquet, líder del seu grup
Canvi d'entrenadors a futbol benjamí i infantil
Excel·lent campanya dels benjamins de futbol-sala
que encara no ceneixen la derrota
Un darrer mes de l'any ple de victòries en bàsquet

PRIMERA PREFERENT

Atlètic Rafal, 1 - Montuïri, 4.
El més ample resultat favorable obtingut a camp contrari mercè a un control absolut del joc durant la segona part. La primera va acabar en empat sense gols. A la segona, marcaren Pascual (m. 65), Bussi (m. 72), Mas (m. 75) i Rotger (m. 86), pels visitants.

Montuïri, 2 - La Unió, 0.
Encontre disputat el dia 8, festa de la Immaculada. Horabaixa fred, vent gelat i assistència de seixanta espectadors. La psicosis de l'empat en "Es Revolt" va escaure's durant gairebé tot el temps. Sortosament, Pascual i Bussi desferen la igualada en els minuts 82 i 83, respectivament. Mal partit local i només els deu minuts darrers de ganes i esforç.

Calvià, 1 - Montuïri, 1.
Excel·lent actuació montuïrera dins un camp dels més forts equips de l' Preferent. Una altra vegada més, el Montuïri va demostrar que a camp contrari no perd i juga molt millor que a casa. Aquest empat és realment meritori.

Murense, 1 - Montuïri, 1.
En Joan Barceló, capità del Montuïri, ens comentà que va ser el millor partit de la temporada, tant per part local com visitant. La premsa així ho va reconèixer, també. Quan mancava un quart d'hora per a complir-se el temps reglamentari, va avançar-se el Murense i sis minuts després, Sebastià Mas a centre del juvenil Miquel Verd va empatar. Moments més tard, el mateix Verd va tenir l'oportunitat d'obtenir la victòria en trobar-se sol davant del porter de Muro.

Mini-bàsquet femení

Montuïri, 52 - Santanyí, 10
Ses Salines, 4 - Montuïri, 39
Montuïri, 37 - Sagrat Cor, 29

Infantils

Montuïri, 38 - Sineu, 30
P. Manacor B, 12 - Montuïri, 32
Montuïri, 39 - Ses Salines, 27

Futbol-sala iniciació

Montuïri, 2 - Petra, 5
Maria de la S., 1 - Montuïri, 6
Montuïri, 4 - Sant Jordi, 5

Futbol-sala benjamí

V. Monti-Sion, 1 - Montuïri, 1
Montuïri, 2 - Petra, 2
Maria Salut, 1 - Montuïri, 2
Montuïri, 4 - Sant Jordi, 3

JUGARAN A MONTUÏRI AQUEST MES DE GENER

FUTBOL-SALA INICIACIÓ
(Diumenges, a les 10'30): Sineu (dia 10) i Vilafranca (dia 31).

FUTBOL-SALA BENJAMÍ femení (Diumenges, a les 11'30): Sineu (dia 10) i Vilafranca (dia 31).

MINI-BÀSQUET i BÀSQUET INFANTIL FEMENÍ: Es desplacen a fora els dies 16 i 30. No hi ha lliga el dia 23.

FUTBOL BENJAMÍ (a les 11): Algaida (dia 16) i Santanyí (dia 30).

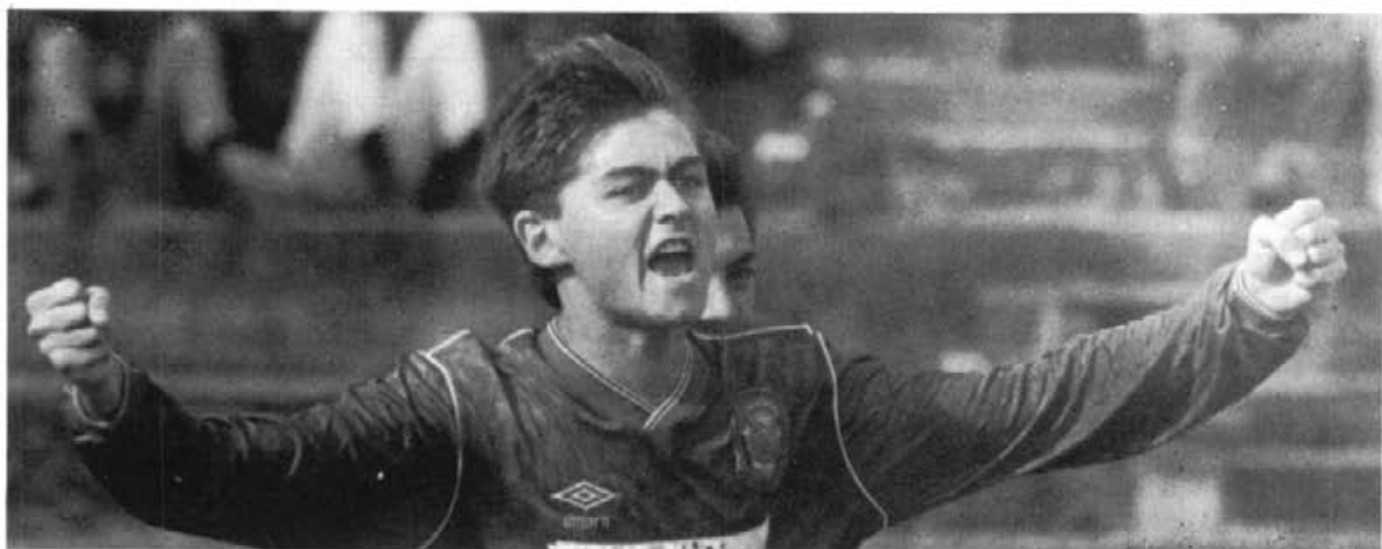
FUTBOL INFANTIL (dissabtes horabaixa): Llosetense (dia 16, a les 15 hores).

FUTBOL CADET (dissabtes horabaixa): Campos (dia 16, a les 16'30).

FUTBOL JUVENIL: Manacor (diumenge 24, a les 15'45).

I PREFERENT: La Victòria (darrer partit de la I volta: diumenge 3, a les 15'30); Alaró (primera jornada de la II volta: dimecres dia 6); Espanya de Lluçmajor (diumenge 17) i Santanyí (diumenge 31).

Tomeu Verger ha firmat un contracte de tres anys amb el Mallorca

De petits, molts al.lots quan comencen a jugar a futbol somnien semblar-se als seus ídols que veuen jugar per la televisió i s'imaginen en un gran estadi ple de gent que t'anima i admira. Segurament també aquest era el somni de Bartomeu Verger quan va començar a jugar. Ell amb constància, amb gust i amb el suport de casa seva anà formant-se com a jugador en el Montuiri. El seu pas al Mallorca suposà, possiblement per primera vegada, recordar el somni que tot jugador té i imaginar-se'l com a real. Avui, quan només compta amb divuit anys, després d'aquest contracte firmat amb el Mallorca, ha quedat demostrat que el somni pot fer-se realitat. Ha aconseguit arribar molt amunt i segur que encara ascendirà més.

—¿Com s'ha produït aquest fitxatge?

—El Mallorca va estar interessat amb mi i jo també desitjava jugar amb el Mallorca. Ens hem posat d'acord i per tant he firmat aquest contracte.

—¿Però, no havies de jugar amb l'Espanyol?

—No, el que va passar és que alguns equips, com ara l'Espanyol o el València, es van interessar per mi. Jo, evidentment, vaig escoltar les seves ofertes, però tenia clar que, per poc que pogués, amb el primer equip que volia jugar era amb el Mallorca.

—¿Quines són les condicions del contracte?

—És un contracte per tres anys, prorrogable a quatre anys més i suposa

unes millores en les condicions econòmiques.

—¿Veus possibilitats d'alinear-te amb el primer equip aquesta temporada?

—Mai no es perd l'esperança, però som conscient que enguany és molt difícil ja que el Mallorca compta amb jugadors molt bons.

—¿Quins són els jugadors de la teva fornada que han passat al primer equip o han de passar-hi?

—Dels jugadors amb qui jo vaig començar a jugar, encara no n'hi ha passat cap. Els qui ho han fet, com en Sacarés o en Julián, són més grans, tenen vint-i-un anys, mentre que jo encara només en tenc divuit. Aquests han passat al primer equip des del Mallorca Atlètic, on jo els vaig conèixer, no són de la meua fornada.

—¿Què t'ha dit la gent de Montuiri, els teus amics...?

—La gent ha estat contenta. Els meus amics sempre em fan bromes amb el Mallorca però crec que és perquè s'alegren què hi jugui.

—¿Com ha acollit la teua família aquesta notícia?

—Amb molta alegria. Ells sabien que el que jo volia era jugar a futbol i fitxar per un equip com aquest és molt difícil. Per això, en saber-ho van estar, com jo, molt contents.

—Historial esportiu: quan vas començar a jugar, entrenadors...

—Vaig començar com a jugador de futbol sala. Aquests primers anys sempre fèiem campions. Llavors vaig passar al futbol com a benjamí. No era

com ara que disputen un campionat organitzat pel Consell Insular; abans, amb una sèrie d'equips, es feia un torneig. Durant aquesta etapa l'entrenador era el meu pare, en Joan Verger. A continuació vaig, jugar a la categoria aleví, on el meu pare continuà essent l'entrenador. Les dues temporades record que vam quedar en la quarta posició. Les dues campanyes com a infantil vaig continuar tenint el meu pare com entrenador, encara que a la segona ho era juntament amb en Miquel Oliver. D'aquest segon any, tenc molt bons records, fou una de les temporades més completes, vam guanyar-ho tot: vam ésser campions del Torneig de la Llum, la Lliga i la Copa President. El primer any de juvenil també va ser un èxit, vam aconseguir ascendir a segona, de la mà d'en Xisco Sitjar. No vaig acabar la temporada perquè vaig passar als grans, amb els quals vaig jugar la lligueta d'ascens a tercera divisió. Després ja vaig deixar el Montuiri per formar part del Mallorca Juvenil. La primera temporada vam resultar ser un equip millor del que esperàvem. La segona temporada va ser igualment satisfactòria, amb un poc de sort haguéssim pogut pujar a la sub-19. A nivell personal, va ser també un bon any ja que vaig acabar jugant amb el Mallorca Atlètic la lligueta d'ascens a segona divisió B, encara que no es va aconseguir. Des d'aleshores i fins ara, he estat amb aquest equip. També, des d'infantil fins a juvenil, vaig formar part de la Selecció Balear, amb la qual vaig disputar el campionat d'Espanya.

—¿Per què creus que has arribat on ara ets?

—Basta mirar qui m'entrenava quan era petit, des de sempre he tingut el suport de tota la meua família. Amb l'interès que jo hi posava i el del meu pare he pogut arribar fins aquí. Però sense l'ajut d'en Miquel Oliver, Xisco Sitjar, Llorenç Amengual (ens remarca que el suport d'aquest ha estat molt important), en Joan Darder i de l'entrenador que tenc ara, que han confiat sempre en mi, tampoc no hagués estat possible.

—Ara una pregunta tòpica: ¿quina és la teua màxima aspiració?

—En aquest moment jugar amb el Mallorca, que ha estat la meua il·lusió des de sempre. Llavors, si és possible i destaqués, poder sortir a jugar amb un altre equip.

—¿Com et definiries a tu mateix com a jugador?

—Definir-me... són els que em veuen jugar els que ho haurien de fer. De totes maneres crec que som un jugador bastant tècnic, que pensa bastant al mig del camp i té les idees clares. El que em podria faltar, apart d'altres coses, és un poc de velocitat.

—¿Què enyores de la teua etapa com a jugador del Montuïri?

—Sense cap dubte, entrenar amb el companys i entrenadors que tenia, encara que això no vol dir que no estigui content amb els que tenc ara.

—Amb sinceritat, ¿com trobes la situació del futbol montuïrer?

—A nivell de preferent trob que tenen un gran equip. Potser, el que els passa, segons la meua opinió, és que tenen massa qualitat per a jugar a aquesta categoria i en el camp de Montuïri. Dels juvenils pràcticament no es pot dir res, els fets parlen per ells mateixos, ha quedat ben demostrat que tenen un bon equip. Els cadets crec que encara seran millors que els juvenils, això si no es cansen i segueixen jugant. El problema dels infantils és que són massa joves per jugar en aquesta categoria. Han de tenir un poc de paciència i esperar els fruits l'any que ve. Seria bo per a ells que no els criticassin tant com ho fan. Els benjamins il·lustren la realitat del futbol del poble. Demostren com cada vegada serà més difícil formar un equip compost íntegrament per jugadors de Montuïri. Llavors s'haurà de recórrer al

Tomeu Verger recorda i enyora els èxits quan, com infantil, jugava amb el Montuïri

que es fa ara amb aquest equip: juntar-se amb un altre poble.

—¿Què contestaries si et diguessim que hi ha al·lots que t'admiren?

(Abans de contestar, mentre s'ho pensa, somriu)

—A primera vista fa un poc de gràcia, però estic molt orgullós, és agradable que al·lots admirin la teua manera de jugar. A tots ells els diria que si segueixen entrenant i tenen qualitat i força de voluntat poden arribar a ser bons jugadors. Ara que el futbol, deixant de banda que tan sols una mínima part dels qui ho practiquen en pot viure, suposa una vida sacrificada, encara que té la seva recompensa, en el meu cas. Per exemple a mi, a la meua edat, m'agrada sortir a riure i passar-m'ho bé amb els amics i a vegades no puc fer-ho; però, llavors, si el diumenge em surt un bon partit o tenc la sort de marcar algun gol, això s'oblida.

—¿La millor temporada esportiva?

—Sense cap dubte la segona temporada que vaig jugar com a infantil. Aquest any vam guanyar-ho tot. (Una rialla il·lumina la seva cara en recordar els èxits aconseguits). També l'any passat, tot i que no vàrem aconseguir l'ascens a la categoria sub-19, va ser un any profitós, digne de ser recordat, també pel fet que, tot i ser juvenil, vaig tenir l'oportunitat de jugar amb el Mallorca Atlètic mentre aquest disputava la lligueta d'ascens.

—¿I el millor gol? (és una pregunta difícil per a un jugador que n'ha fet

tants i duu tant de temps jugant, però, després de fer memòria, ens respon)

—Contra el Colònia, mentre era juvenil. El meu gol va suposar l'empat a un. També, l'any passat, davant l'Elx, en el darrer partit de lliga, el gol que va suposar l'un a zero. Sí, aquests han estat els millors.

—Conta'ns dues anècdotes que records, una com a jugador del Montuïri i l'altra com a jugador del Mallorca.

—De la meua etapa a Montuïri el que em fa molta gràcia és recordar quan érem petits, que en Cristòfol Amengual i en Gabriel Roig mai no duïen la seva roba al partit. Se la intercanviaven mútuament, sense voler, quasi a cada partit. Era una cosa que a tots els altres ens feia riure molt. Del Mallorca em ve a la memòria el primer viatge que vaig fer per anar a jugar contra l'Atlètic de Madrid. Durant la tornada va fer una tempesta molt forta; en Toni Rabassa (que ara juga amb el Montuïri) i jo estàvem morts de por i els altres companys se'n reien de nosaltres.

—¿És difícil compaginar el futbol i els estudis?

—No és tan fàcil com un que només estudia, però realment, si vols, pots dur les dues coses. El que em passa és que jo m'interessa més pel futbol que no pels llibres; de totes maneres segueix estudiant i hi seguiré.

Fins aquí la nostra conversa amb en Tomeu. Molta sort i endavant!

Maria Francisca Gomila Pocoví

Restaurant
PUIG DE SANT MIQUEL
(dimarts tancat)

Ctra. Manacor, Qm. 31 - Tlf. 64 63 14 - Montuïri

Llom amb col
Arròs brut a la marinera
Sopes mallorquines

Frit
Coloms
Cabrit torrat

La participació de nins i joves afavoriren l'ambient de Nadal

Campanya del pot

La parròquia vol donar les gràcies a totes les persones que varen col·laborar a la campanya del pot. Es recolliren nombrosos aliments per les cases i a l'església. Ja han estat entregats a Càritas diocesana. Des d'allà s'aniran distribuint segons les necessitats. Moltes gràcies de part nostra i dels beneficiaris per la generositat de tants de montuïers.

Extraordinari concert

Ens plau haver cedit el nostre temple parroquial perquè fos el marc per a l'extraordinari concert que la "Camerata de Llevant" amb la coral "Mont-Lliri" i la de Porreres, juntament amb n'Honorat Moll i altres destacats músics, delectassin dia 5 de desembre tot un auditori que ompli l'església.

El concert de la Camerata de Llevant amb les corals "Mont-Lliri" i de Porreres fou extraordinari

Col·lecta de Nadal A favor de Càritas

Les col·lectes del dia de matines com del dia de Nadal i qualque donatiu que ha arribat foren destinats com cada any a Càritas diocesana. Enguany hem recollit 106.480 pessetes (la de l'any passat fou de 72.725 pts.). Moltes de gràcies per tan generosa col·laboració.

Ràdio Murta

Des que torna emetre Ràdio Murta es radien de bell nou les misses dels diumenges vespre, a les 20 hores, per a totes aquelles persones malaltes o que no poden sortir de ca seva.

Nadal

Preparatiu i celebració

Gràcies a la col·laboració de la gent del poble fou possible preparar i celebrar un bon Nadal. No voldríem deixar ningú a l'hora de fer el balanç.

Les col·laboracions han estat a càrrec dels joves del procés de fe que durant el temps d'Advent ens han anat recordant amb uns gran rètols com fou la vinguda del Salvador. Els grups de litúrgia cercaren bastant gent que participàs en les lectures de les misses.

Destacam la col·laboració dels nins de catequesi i les catequistes preparant les estrelles que s'entregaren el dia de matines com a signe de pau i de felicitació nadalenca. Ens han arribat moltes aprovacions per aquest detall.

Entre altres aportacions hi ha la posada de les neules, el betlem de la Tercera Edat i la magnífiques cançons i els esforços del cor parroquial per fer-nos més agradables les celebracions del temps d'advent i les matines de Nadal.

El campanar i la façana de l'església

Tard o prest informarem sobre la reforma que es vol fer a la balustrada del campanar, que tanta falta fa, i a la façana del portal "dels homos". Tot d'una que la comissió d'obres es posi en marxa mantindrem al corrent els nostres lectors.

Formació per a cristians responsables

Dilluns dia 11 de gener hi haurà una xerrada a càrrec de Mn. Teodor Suau sobre "el seguiment de Crist segons l'Evangeli de Sant Marc". Serà a Algaida a les 21 hores.

Dia 26 de gener tendrem una altra

xerrada per a catequistes sobre el tema de la importància i el sentit de l'aigua a l'Antic Testament, a càrrec de Mn. Pere Sunyer a les 21 hores, a Vilafranca.

Preparació prematrimonial

El proper 8 de febrer començarà el cursat prematrimonial a la rectoria de Montuiri a partir de les 21 hores. Les parelles que pensen casar-se dins un curt termini, poden inscriure's a la rectoria.

Les beneïdes de Sant Antoni

El proper 17 de gener, dia de la festivitat de Sant Antoni i que enguany cau en diumenge, després de la missa de les 11 se celebraran les tradicionals beneïdes del Sant, com ja es costum, en Es Dau. Esperam que com aquests darrers anys, sigui una festa digna i la participació i compostura honori en nostre poble.

Els Reis Mags

Encara que sia una festa popular, desitjam que la vinguda dels Reis Mags a Montuiri ompli de satisfacció les nostres llars i sobretot els infants.

Demografia

Desembre de 1992

Matrimonis

Dia 6.- Jaume Llabrés Moranta amb Isabel Miralles Català

Defuncions

Dia 29.- Antoni Mora Homar, viudo de 80 anys. "Domàtiga"

Resum de 1992

Naixements 17 (10 nins i 7 nines)
Defuncions 37 (20 homes i 17 dones)
Pèrdua 20 (10 homes i 10 dones)
Matrimonis 12.

Temps passat

25 anys enrera

Gener de 1968

Inauguració de la Casa de la Vila

Dia 14 de gener de 1968 fou solemnement inaugurat el nou i actual edifici de la Casa de la Vila. Presidí el Governador Civil. La beneí l'Il·lustríssim Mn. Honorat Ribas, Prelat Domèstic de S.S. Es descobrí una placa commemorativa i seguidament el batlle Gaspar Oliver fou condecorat amb la "Creu de Cavaller de l'Ordre de Cisneros". Les autoritats foren convidades a un bon dinar en el Puig i a Plaça hi hagué festa.

Bona Pau, enregistrada

Exigit pel Ministeri d'Informació i Turisme, desde principis de l'any 1968 *Bona Pau* figura inscrita en el Registre de la Propietat Industrial a Madrid. Aquesta decisió ens va suposar un desembossament de 2.500 pessetes.

50 anys enrera

Gener de 1943

Subhasta a l'Ajuntament

A la Casa de la Vila es varen subhastar els drets sobre ocupació de la via pública i llocs públics per a tot l'any 1943. Es varen adjudicar a Sebastià Mora Fuster per la quantitat de 600'25 pessetes.

100 anys enrera

Gener de 1893

Aigües brutes

Els veïns del carrer de na Quintana havien presentat denúncia a l'Ajuntament perquè pel seu carrer "hi ha desai-gües d'aigües brutes". Avui, 1 de gener de 1893, la Corporació ha decidit posar mà a l'obra a fi de solucionar aquesta deficiència.

Gloses

A la Banda de Música

Sense pensar una mica, que no té res que pensar lo que sa fira va honrar i es poble sense dubtar va esser tot llampant i clar sa banda de sa musica quan es Dau va travessar.

Als del menjador

Es molts d'anys vos vull donar a tots es d'aquest local: vos desig a cada qual salut i un benestar; l'any que ve tornarem passar tots plegats aquest Nadal; supòs, com és natural, que qualcun en faltirà, i an es qui li tocarà que pugui encontrar sa mà del Pare Celestial.

Al batlle

A tots es de s'alcaldia les desig això mateix; si tengués molts de doblers en pagaria un excés i ben content quedaria. Que es batlle actuàs, voldria, més anys a dins s'alcaldia que dies no té un mes; deman a Déu que jo ho ves, que un gran miracle seria.

A uns representants

De jove jo no sabia quin suc era es vertader i ara pec de "xuriguer" i és un suc que em cau tan bé que en beuria nit i dia; que des fabricant voldria que tengués més anys de vida que s'encruia d'un ferrer.

Miquel Massant "Parrí"

Noces d'argent

9 gener 1968

Gabriel Roscar Garau (Titina) amb Aina Nicolau Manera (Fustera)

18 gener 1968

Julià Moger Cardell (Lluçmajor) amb Maria Sastre Amengual (de Sa Mata)

Pluviòmetre

Desembre de 1992

Dia	10	4'7 litres m ²		
"	16	19'4	"	"
"	25	9'3	"	"
"	26	38'2	"	"
"	29	2'7	"	"
Total		74'3	"	"

Resum de 1992

Gener	40'4	l.m ²
Febrer	14'4	"
Març	55'3	"
Abril	38	"
Maig	50'4	"
Juny	44'1	"
Juliol	13	"
Agost	22'2	"
Setembre	15'7	"
Octubre	49'1	"
Novembre	10'3	"
Desembre	74'3	"
Total	427'2	"

El dia més plover de l'any fou el pas-sat 26 de desembre amb 38'2 litres per m².

Cuinar en casa

Coca de brossat amb pasta de galetes

INGREDIENTS

Pasta: 150 gms. de galetes "Maria"
80 gms. de mantega (fusa)
50 c. c. de Jerez o Moscatell.
Farcit: 300 gms. de brossat
3 ous
125 gms. de sucre
1 cullerada de "Maizena"
150 c.c. de nata líquida.

ELABORACIÓ

Primer fer una pasta amb tots els ingredients i forrar el motle.

Després mesclar el brossat, els vermells d'ou, el sucre, la "Maizena" i la nata líquida amb el "tur-mitx". Pujar els blancs dels ous i mesclar-ho tot.

Posar-ho al forn pre-encalientit a 160 g. durant tres quarts d'hora.

Quan sigui cuïta, posar-hi confitura de "fresses" damunt.

Recepta de Coloma Garau Vaquer

CORREDURIA DE SEGUROS
GOMILA S.A.

NO SOLS TRAMITAM ASSEGURANCES

¡CONSULTI'NS!

25 ANYS D'EXPERIÈNCIA AL SEU SERVEI

MONTUÏRI: Carrer Jaume II, 4 - Telf. 64 60 43

Pasg. Sta. Catalina de Siera, 2 entres. C
07002 - PALMA Telf. 72 27 36

Plaça Ramón Llull, 22 - B
07500 - Manacor Telf. 55 13 56

TAMBÉ ESTAM A SANT JOAN I A LA COLÒNIA DE SANT JORDI